

Petak, 9. februar 2007.
Statusna konferencija
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 16.12 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite

SUDIJA MOLOTO: Dobar dan svima. Molim sekretara da najavi predmet.

sekretar: Dobar dan časni Sude. Ovo je *Predmet IT-06-90-PT, Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Dobar dan svima, i molim da nam se strane predstave. Tužilac, gospodin Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Dobar dan, gospodine predsedavajući i časni Sude. Alan Tieger i Laurie Sartorio, i referentkinja predmeta Donnica Henry-Frijlink za Tužilaštvo.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Za Odbranu generala Gotovine?

ADVOKAT KEHOE: Dobar dan, časni Sude. Greg Kehoe i Luka Mišetić za generala Gotovinu.

SUDIJA MOLOTO: Za Odbranu gospodina Čermaka?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Dobar dan, časni Sude. Generala Čermaka branimo ja, Čedo Prodanović i kolegica Jadranka Sloković.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam, gospodine Prodanoviću. A za gospodina Markača?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Časni Sude, Obranu generala Markača zastupamo ja, odvjetnik Miroslav Šeparović i moj kolega odvjetnik Goran Mikuličić.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Pre nego što nastavimo, možemo li da utvrdimo da li generali Gotovina, Markač i Čermak mogu da prate postupak na jeziku koji razumeju. Generale Gotovina?

OPTUŽENI GOTOVINA: Hvala časni Sude, čujem.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Generale Čermak?

OPTUŽENI ČERMAK: Hvala, časni Sude, sve je u redu.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. I general Markač?

OPTUŽENI MARKAČ: Časni Sude, sve je u redu.

SUDIJA MOLOTO: Na samom početku bih želeo da objasnim zbog čega zasedamo u ovako neuobičajeno vreme. Jedini razlog zbog čega ja sedim sada ovde u sredini je taj što sam ja pretpretresni sudija u ovom predmetu, a najverovatnije ću biti i u sastavu Pretresnog veća za ovaj predmet. Nije sasvim sigurno da će u tom Pretresnom veću biti sudija Orije ili sutkinja Van Den Wyngaert, i to je jedini razlog zbog koga sada sedim u sredini. Poslednja statusna konferencija u ovom predmetu održana je 5. decembra 2006. godine. A po *Pravilu 65 bis* Pravilnika o postupku i dokazima, statusna konferencija mora da se sazove najkasnije 120 dana od održavanja poslednje statusne konferencije, kako bi se organizovala razmena među stranama u procesu i kako bi se obezbedila ekspeditivna priprema suđenja i da bi se optuženima omogućilo da pokrenu određena pitanja. Glavne teme po današnjem rasporedu će biti navodni sukob interesa između nekih timova Odbrane, kao i saglasnost gospodina Čermaka sa uslovima za njegovo privremeno puštanje na slobodu. Prisutno je kompletno Pretpretresno veće. A ranije ovog popodneva na konferenciji po *Pravilu 65 ter* je došlo do sastanka strana u predmetu sa višim sudskim savetnikom Pretresnog veća broj I, kako bi se pripremila ova sednica. Da sada pre svega utvrdimo zdravstveno stanje optuženih. Generale Gotovina, da li imate nešto da kažete o vašem zdravstvenom stanju ili o uslovima u kojima boravite u Pritvorskoj jedinici UN-a?

OPTUŽENI GOTOVINA: Časni Sude, hvala na pitanju, sve je u redu.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, generale Gotovina. Gospodine Čermak?

prevodioci: Molimo da uključite mikrofon. Prevodioci ne mogu da čuju govornika.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Čermak, prevodioci ne mogu da vas čuju.

OPTUŽENI ČERMAK: Časni Sude, moje zdravstvo je potpuno u redu... moje zdravlje.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Generale Markač?

OPTUŽENI MARKAČ: Časni Sude, vama je poznato da moje zdravlje nije dobro. Ali lječnički tim poduzima sve kako bi ublažio moj bol ili pak poboljšao moje zdravlje ako je to moguće. Hvala lijepo.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, generale Markač. Sledeća stvar o kojoj bi trebali da razgovaramo odnosi se na situaciju po *Pravilu 93 bis (D)*. Tužilaštvo je u svom odgovoru na zahtev Pretresnog veća u skladu sa *Pravilom 73 bis (D)* koji je dostavilo 22. januara ove godine, navelo da nije u potpunosti spremno da razmotri preklapanje tačaka Optužnice, budući da je Odbrana podnela zahtev da se neke tačke izbače iz zajedničke Optužnice. Prema tome, svaka rasprava o kumulativnom terećenju je u ovom trenutku prerana, sve dok se ne donese odluka o ovom pitanju. Da li sam tačno sumirao stav Tužilaštva, gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: O ovoj tački da, časni Sude, verujem da jeste. Ja nisam siguran da li se Veće bavi celim našim podneskom ili tražite samo razjašnjenje o toj jednoj stvari?

SUDIJA MOLOTO: Ne, ne uopšte. Samo sam želeo da budem siguran da smo vas dobro razumeli. Vi kažete dakle da bi Tužilaštvo moglo da smanji obim predmeta tako što će broj opština u Optužnici smanjiti na šest, i što će vremenski period u Optužnici da umanji za dva meseca. Vi kažete da je sada prerano da predvidite kakav će to imati uticaj na broj svedoka koje treba pozvati, budući da lista svedoka po *Pravilu 65 ter* nije još uvek kompletirana. Zbog toga Pretresno veće želi u ovom trenutku da izda nalog Tužilaštvu da smanji obim Optužnice onako kako su i naveli, a Pretresno veće zadržava pravo da i dalje razmatra Optužnicu kako bi se ona i dalje smanjivala.

TUŽILAC TIEGER: Da. Na konferenciji po *Pravilu 65 ter* je izneto da će biti takav nalog, i ja sam razumeo nameru takvog naloga.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Dakle, Tužilaštvu je naloženo da umanji Optužnicu. Sledeće pitanje se odnosi na nesporne činjenice. Kakav je napredak napravljen po tom pitanju? Da počnemo sa vama, gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, vođeni su opsežni razgovori o tom pitanju u okviru priprema za početak suđenja na osnovu *Pravila 65 ter*. Ja to mogu ukratko da sumiram i da kažem da iako razgovori i dalje traju, mislim da je postignut konsenzus između Tužilaštva i Odbrane kako bi u svetlu potrebnih koraka za postizanje nekog smislenog napretka o smislenim dogovorenim nespornim činjenicama, da će tu biti određenih poteškoća, imajući u vidu da i Tužilaštvo i Odbrana imaju i druge velike obaveze od danas pa do završetka pretpretresnog podneska Odbrane, što znači da ostaje jako malo vremena da se do početka suđenja napravi napredak u tom smeru, budući da će prema predviđanjima, barem Tužilaštvo najveći deo tog vremena provesti na organizovanju početka samog suđenja. Mi nismo od toga potpuno odustali, već sam se naprotiv sinoć sastao sa zastupnici Odbrane na tu temu i razgovarali smo do duboko u noć. Ali je realnost da priroda tog posla i koraci koji su potrebni, a obuhvataju tri tima Odbrane, zahtevaju obimnu koordinaciju i saradnju sa sva tri njihova klijenta. Iako od tog procesa nećemo odustati, nismo baš jako optimistični.

SUDIJA MOLOTO: Da li sam razumeo da ste rekli da zastupnici Odbrane imaju logističke probleme u kontaktiranju sa svojim klijentima?

TUŽILAC TIEGER: Ne, ne, časni Sude. Ono što ja kažem jeste da za svaki korak napred na njihovoj strani, po mom shvatanju, a oni to mogu i sami da vam objasne, je potrebno da se prvo međusobno dogovaraju zastupnici, a potom i svako od njih sa svojim klijentom. Ja samo iznosim taj logistički aspekt koji igra značajnu ulogu kod dogovora oko nespornih činjenica u naporima da se krene napred. A ja nisam želeo da sugerišem da postoje neobične logističke prepreke. Možda ih i ima, ali to onda oni moraju da vam kažu.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam, gospodine Tieger. Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Ja sam onaj zastupnik Odbrane koji je najvećim delom bio u kontaktu sa gospodinom Tiegerom po pitanju nespornih činjenica. Ali je časni Sude realnost takva, da obzirom na to da je ubrzan raspored početka suđenja za 7. maj, bilo kakva smisljena diskusija o nespornim činjenicama postala nešto za šta jednostavno nema vremena.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Kehoe, da predstavimo stvari ovde na korektan način. Kada vi kažete "ubrzan raspored" – šta je onda bilo ranije?

ADVOKAT KEHOE: Mislim da je postojalo obaveštenje iz Sekretarijata da bi suđenje trebalo da počne u januaru 2008. godine.

SUDIJA MOLOTO: Ali to je voda ispod mosta, gospodine Kehoe. O tome smo već govorili.

ADVOKAT KEHOE: Razumem to Sudijo. Ja samo iznosim gde smo mi sa nespornim činjenicama obzirom na smanjenje vremenskih rokova, i da sada moramo ubrzanije da radimo na pripremi predmeta i da to obavimo sa Tužilaštvom.

SUDIJA MOLOTO: Nikada nije bilo zakazano suđenje za januar 2008. godine, tako da ne može biti govora o smanjenju vremenskih rokova.

ADVOKAT KEHOE: Uz svo dužno poštovanje časni Sude, ja verujem da je iz Sekretarijata došla informacija o tome da oni predviđaju da će suđenje početi u januaru 2008. godine. Uz svo dužno poštovanje časni Sude, to je bilo javno objavljeno. Tada je bilo rečeno...

SUDIJA MOLOTO: Da li možemo... da li možete da nam date kopiju toga?

ADVOKAT KEHOE: Ja to nemam, ali tako sam razumeo ko-zastupnika.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ja... radi se o izjavi za javnost glasnogovornika kancelarije Tužilaštva. Kako sam ja razumeo pod A - od mog ko-zastupnika kao i od zastupnika gospodina Čermaka i pod B – od Tužilaštva, nešto posle statusnog sastanka, ta je informacija proizašla kao deo zajedničkog rasporeda koje je sastavio Sekretarijat o tome koji je otprilike raspored predmeta. Sada, da li je to došlo... Mislim da nam je na konferenciji po *Pravilu 65 ter* u decembru mesecu rečeno da postoji Komitet sudija koji sastavlja plan rasporeda početka suđenja za svaki predmet, i da je taj komitet odlučio da sada moramo da budemo spremni za početak suđenja u maju mesecu 2007. godine. Mi smo pretpostavili posle toga da se radilo o istom komitetu koji je preko Sekretarijata dao i prvobitni datum - za početak 2008. godine. Mi govorimo o informaciji koju je prvo dobio zastupnik Odbrane Čermaka, kada je glasnogovornik Tužilaštva rekao da će to biti datum početka suđenja. Hvala vam, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Da. Moj jedini komentar na to je da ste vi gospodine Kehoe govorili o izjavi za javnost Sekretarijata, a gospodin Mišetić o izjavi iz kancelarije Tužilaštva. A kada je reč o tome šta je izneto od strane Tužilaštva, mi smo dosta o tome razgovarali na prošloj statusnoj konferenciji kada je Tužilaštvo veoma jasno istaklo da

oni nikada nisu tako nešto izjavili. Tako da ja nisam sasvim siguran kakva je sada situacija.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, mislim da to nije tačno. Mislim da nije bilo rečeno da Tužilaštvo nije dalo... da glasnogovornik Tužilaštva nije dao tu izjavu. I ukoliko to bude sporno, mi ćemo dostaviti te izjave koje su tada date. Mislim da se naša pozicija pre poslednje statusne konferencije zasnivala na pravljenju planova i oslanjanju na različite organe ovog Suda kada bi nam oni dostavili određene informacije o tome kada bi suđenje trebalo da počne. Mi smo prema tim organima Suda pristupali sa punim poverenjem. Ukoliko je došlo do promena, i to je u redu. Ali mislim da ono što je gospodin Kehoe rekao – kako je skraćen vremenski raspored za početak suđenja, da je to tačno imajući u vidu informaciju koju smo mi pre toga imali.

SUDIJA MOLOTO: Možda sam se ja pogrešno izrazio, gospodine Tieger. Možete li da nam kažete šta ste rekli poslednji put?

TUŽILAC TIEGER: Ja sam ovako razumeo ovu situaciju, a tom temom se ne bavim već neko vreme. Mogu još jednom to da proverim, kako bih bio siguran da tačnu stvar iznosim pred Sud, ali ja sam to ovako razumeo: U nekom trenutku je objavljen u nekim novinama ili na nekom forumu komentar glasnogovornika kancelarije Tužilaštva. Taj komentar se odnosio na informacije koje su bile primljene iz Sekretarijata, i to se dakle u potpunosti zasnivalo na informacijama dobijenim iz Sekretarijata. Mislim da sam poslednji put pitan da li je Tužilaštvo na neki način sugerisalo taj datum početka suđenja, i ja sam naravno odgovorio da to nije bio slučaj. Ja lično nisam znao za postojanje tog članka, i mislim da je tada to pitanje pokrenuo gospodin Mišetić, slično indikacijama koje je i danas pred Sudom naveo. Ja sam tada proverio da li se radilo o nekoj nezavisnoj pretpostavci glasnogovornika Tužilaštva ili o nagađanju, i tada sam saznao da se ta izjava odnosila na informaciju koja je dobijena iz Sekretarijata, i to je sve što ja o tome mogu Sudu da kažem. I bio bih srećan da proverim to još jednom ukoliko bi to bilo od koristi za Sud?

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Mislim da je suština svega da nije u stvari bilo zvaničnog zakazivanja datuma početka ovog suđenja pre isticanja 7.maja kao zvaničnog datuma.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam to, časni Sude, ali ja....

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam. Da li možemo da se vratimo na *Pravilo 73 bis*?

ADVOKAT KEHOE: Svakako, časni Sude. Ali je činjenica da smo mi prvi put dobili obaveštenje o početku suđenja u maju mesecu 2007. godine od vas, časni Sude, na poslednjoj pretpretresnoj konferenciji. Ono što za nas predstavlja ubrzanu pripremu suđenja i sve ono što je potrebno da se uradi do tada: podnesci po *Pravilu 72*, sveobuhvatna priprema za suđenje, pripreme i prolaženje kroz pitanja sa našim klijentima, sve nam to drastično otežava vođenje smislene rasprave o nespornim činjenicama. Na primer, gospodin Tieger i ja smo razgovarali o jednom svedoku koji pored svoje tri, četiri izjave ima i stotinak stranica izveštaja Evropske posmatračke misije. Postoji izvestan broj činjenica koje su problematične, ali oko kojih bi mogli da

se dogovorimo. Ali je potrebno vreme da se sve to pregleda, da se bude u kontaktu sa gospodinom Tiegerom, da se zatim razgovara sa generalom Gotovinom, pa onda i sa drugim zastupnicima u Odbrani, i to za samo jednog svedoka. I da budemo realni, uraditi to i istovremeno se pripremati za predstojeće suđenje od koga nas sada deli samo nekoliko meseci, je jednostavno nemoguć zadatak. Ja ovde ne mislim da kažem da gospodin Tieger, ja, i ostali zastupnici nećemo da nastavimo sa pokušajima da to uradimo. Ali kada je reč o jednom smislenom razgovoru u kome idemo kroz nesporne činjenice od A do Z u ovako obimnom predmetu, o čemu smo govorili časni Sude i na poslednjoj pretpretresnoj konferenciji sa vama, to jednostavno nije moguće učiniti u zadatom vremenskom okviru.

SUDIJA MOLOTO: Pretpostavljam da Pretresno veće mora da shvati da vi kažete da neće biti dogovora oko nespornih činjenica jer je to nemoguće po ovom rasporedu?

ADVOKAT KEHOE: Ja ne kažem da neće biti nespornih činjenica, časni Sude. Učinićemo sve što je moguće kako bi postigli dogovor o što je više mogućih nespornih činjenica, ali postoje logističke prepreke, a to nije nemogućnost da se vidimo sa klijentima, već je u tome da možemo međusobno da razgovaramo: sa zastupnicima Odbrane, sa klijentima, da oni razgovaraju sa svojim klijentima, i da stignemo do zajedničkog dogovora, a to nije nešto što ne može da se ostvari časni Sude, ja to ne kažem. Ja samo kažem da je to proces za koji je potrebno određeno vreme. A imajući u vidu da je danas 7. februar 2007. godine i da suđenje počinje u maju 2007. godine sa svim onim činjenicama i okolnostima koji će biti izneti u ovom predmetu, biće fizički nemoguće da se sve to uradi i da se pored toga pripremimo za suđenje. Ja ne kažem da se mi uopšte nećemo dogovoriti o nespornim činjenicama, časni Sude, ja to ne kažem. Ali uraditi ovaj posao na način da sve prođemo od A do Z, ja moram tu da budem potpuno iskren sa vama, časni Sude, da je to fizički nemoguće, imajući u vidu naša sadašnja vremenska ograničenja.

SUDIJA MOLOTO: Ako ništa, u zapisniku bar stoji da strane nisu od danas svesne potrebe postizanja dogovora oko nespornih činjenica, jer je to pitanje pokrenuto na statusnoj konferenciji u decembru mesecu. Strane su to znale i pre te statusne konferencije 5. decembra prošle godine – da su nesporne činjenice nešto na čemu treba da se radi. To nije nešto novo što se odjednom iznenada pojavilo pred stranama u predmetu.

ADVOKAT KEHOE: Ako samo mogu da se obratim... izvinjavam se, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Ne, ne. Ja ne tražim da vi sada govorite o tome. Ja samo kažem da ako ništa, onda imamo zapisano da je to tako. To je činjenica.

ADVOKAT KEHOE: To jeste činjenica, časni Sude, ali mislim da takođe trebamo da znamo da mi nismo imali sve dokaze, jer je to zek pristizalo iz Tužilaštva. Mislim, mi smo stalno u procesu obelodanjivanja dokaza, i mislim da je to zahtevan zadatak za Tužilaštvo, i molim vas da ovo ne shvatite kao kritiku za bilo koga iz kancelarije Tužilaštva na bilo koji način, ali je obelodanjivanje za njih bio jedan prilično složen zadatak. Dakle, ući u razgovor o činjenicama pre nego što se završi obelodanjivanje je takođe jako teško, jer mi ne možemo da se dogovorimo oko nekog velikog pitanja,

ukoliko ćemo kasnije dobiti neke nove činjenice koje će nas navesti da se predomislimo, i onda bi opet bili na početku. I mi, gospodin Mišetić i ja, i svi cenjeni zastupnici, ne možemo da završimo posao za naše klijente na način kako bi to trebalo da bude. Tako da ja razumem da je to nešto što se već neko vreme nalazi na stolu, časni Sude, ali je to isto tako nešto što mi već neko vreme nismo mogli da počnemo da smisleno obrađujemo sve do trenutka dok nismo dobili sve što je potrebno da bi se to uzelo u razmatranje.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Da onda pokušamo na neki način da sumiramo situaciju. Da li vi možete da nam date neku indikaciju kada bi mogao da se očekuje dogovor oko nespornih činjenica, po vašem mišljenju?

ADVOKAT KEHOE: Ja to ne mogu, časni Sude. To ću rado prepustiti mom kolegi Tiegeru, da bih video da li on ima neki alternativni plan na umu, ali ja u ovom trenutku to jednostavno ne znam.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Gospodine Prodanoviću, da li vi imate neki komentar o ovom pitanju?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Časni Sude, ja ću samo podsjetiti da u *Predmetu Čermak i Markač* prije objedinjavanja ovog predmeta smo mi počeli sa... sa usklađivanjem nespornih činjenica, i razmijenili smo prve podatke i stavove. Međutim, s obzirom na to da se krenulo na postupak spajanja i da nismo imali definiranu jedinstvenu Optužnicu, taj predpostupak je prekinut. Dakle, mi smo se već u jednom dijelu na neki način bili počeli izjašnjavati. Mislim da je najbolji put da sada tužilac nama ponovo predloži svoj stav o tome... o kojima bi se sad u ovom času činjenicama mogli eventualno sporazumjeti, na što ćemo mi naravno odgovoriti u skladu sa vlastitim stavovima.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam, gospodine Prodanoviću. Gospodine Šeparoviću?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Časni Sude, naš stav je potpuno identičan Obrani generala Gotovine i Obrani generala Čermaka, sa tim da ne ponavljam argumente, da mogu samo dodati još jedan da... o čemu ćemo posebno govoriti kasnije, recimo 41. izjava svjedoka nije uopće prevedena na hrvatski jezik. Preko 300 i nešto dokumenata nije prevedeno. Kako možemo razgovarati o... o činjenicama... nespornim činjenicama kad ne znamo što u tim iskazima sve piše. I nisu još rešeni ni svi prigovori protiv Optužnice koji se tiču nadležnosti i koji se tiču preciznosti. Prema tome, moj stav je identičan kao i kolege Kehoea i kolege Prodanovića. Hvala. A naravno, učinićemo sve u okviru naših mogućnosti u suradnji s tužiocem da uspostavimo taj napredak. Hvala.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam na ovome što ste rekli, gospodine Šeparoviću. Pomalo me sada zbunjuju brojke koje ste vi naveli: 41 izjava i 300 dokumenata. Stići ćemo do tog pitanja obelodanjivanja, ali sam ja stekao utisak da je slika nešto drugačija od onoga što ste vi izneli. Ali, ako je možda tako, u redu. Pretresno veće i dalje ohrabruje strane u predmetu da nastave sa radom na sporazumu o nespornim činjenicama i da pokušaju da to završe što je pre moguće, pre početka suđenja. Mislim da je to sve što Pretresno veće može o ovom pitanju sada da kaže – da naglasi činjenicu

da odlaganje sastanka... dogovora o nespornim činjenicama neće uticati u ovoj fazi na odlaganje početka samog suđenja. U redu. A sada preliminarni podnesci po *Pravilu 72* su sledeća tema. Branjenik general Ante Gotovina u preliminarnom podnesku podnetom 28. aprila 2006. godine traži da se odbaci zajednička Optužnica na osnovu *Pravila 72*, a koju je dopunio 18. januara ove godine preliminarnim podneskom kojim se osporava nadležnost, i podneskom kojim se navode greške u obliku zajedničke Optužnice. Takođe, tu je i zajednički preliminarni podnesak generala Čermaka i Markača o nadležnosti. Odgovor Tužilaštva na sva tri ova podneska je dostavljen 1. februara ove godine, a Pretresno veće samo želi da obavesti strane da će njegova odluka biti uskoro dostavljena.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, da li mogu nešto da kažem o ovoj temi?

SUDIJA MOLOTO: Da, možete gospodine.

ADVOKAT KEHOE: Ovo je očigledno pitanje za koje smatramo da je od ključnog značaja, čak i pre nego što nastavimo sa daljim pripremama za ovo suđenje. I ja mislim da bi razmatranje naših nedavnih podnesaka po *Pravilu 72* i osnova za to, kao i kada je u pitanju osporavanje nadležnosti... ili osporavanje oblika Optužnice - uverljivo. Osnova za osporavanje nadležnosti je sasvim uverljiva, i mi smo tražili u našem podnesku, kao i jutros u razgovoru sa gospodinom Pittmanom na konferenciji po *Pravilu 65 ter*, da dobijemo mogućnost i da se usmeno obratimo. Gospodin Pittman je tražio od nas da se dogovorimo oko datuma za to usmeno obraćanje, i mi smo se dogovorili sa Tužilaštvom, gospodinom Tiegerom i sa kolegama iz Odbrane da bi to moglo da bude verovatno one sedmice koja počinje 22. februara ili tog datuma – 22. ili 23. februara, i verujem da će svi biti u mogućnosti da se tada pojave pred Sudom kako bi razgovarali o tom podnesku. Ja sam od Suda to zatražio, jer iz perspektive generala Gotovine i ostalih u Odbrani, argumenti o tim pitanjima su od ključne važnosti za pravilno presuđivanje u ovom predmetu.

SUDIJA MOLOTO: Ali je takođe tačno da su odgovori Odbrane stigli juče, 8. februara po ovom pitanju?

ADVOKAT KEHOE: Tako je, časni Sude. Postoji i jedan dodatak koga smo nedavno dostavili jer se potkrala jedna greška u odnosu na broj reči, i ja sam objasnio... na to mi je skrenuo pažnju gospodin Tieger. Bez uvrede. To je bila greška na našoj strani, ali bez obzira na to, mi smo podneli juče naš odgovor u odnosu na stav Tužilaštva. Ja zaista apelujem na Pretresno veće zbog potrebe da se kroz to prođe, neću da kažem da je to visoko- tehnološko, ali je svakako veoma značajno pitanje u odnosu na razlike između Haškog prava i Ženevskog prava i mnogih drugih stvari koje imaju uticaj na zločin protiv čovečnosti.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Izvinjavam se. Želim samo jednu stvar da objasnim, časni Sude. Mi smo dostavili podnesak ovog jutra sa rešenim problemom broja reči. Samo kako bi Sud o tome bio obavešten.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam. Da li postoji neki razlog zbog koga bi se o tome i usmeno raspravljalo? Bilo koji razlog zbog koga to ne bi sve moglo da se uradi pismenim putem?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, uvek je... smatram da je uvek od velike pomoći da se o pitanjima kakvo je ovo govori kao o važnim pitanjima, i da nakon kratkog perioda kada časni Sud pročita sve argumente koje su mu strane Odbrane i Tužilaštva dostavile, da u kratkom periodu posle toga se razjasne preostala pitanja. Postoje neka ograničenja prostora i ograničenja broja reči koja sprečavaju jednu kvalitetniju raspravu o tom veoma, veoma značajnom pitanju. I kada vi pogledate naše podneske koji se odnose na konkretno osporavanje zločina protiv čovečnosti, vi ćete videti koliko je, ja ne želim da kažem kompleksno, ali koliko je detaljno pravo u odnosu na ovo pitanje. Pošto sam ovo izneo, časni Sude, mislim da bi bilo od velike pomoći Pretresnom veću kada bi imalo dodatno vreme za te usmene argumente. Mi to možemo da uradimo i tokom noći, ako je potrebno, šta god časni Sud želi, ali ja želim da istaknem Sudu važnost potrebe da se o tome javno razgovara.

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, ako ja mogu?

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Da, časni Sude. Možda je sada stvoren utisak kada su spomenuti mogući datumi... da je to zajednički zahtev strana u predmetu. Tužilaštvo nije tražilo usmenu raspravu. Svakako, ukoliko to Sud bude smatrao da je potrebno, u svetlu originalnog zahteva u pismenom podnesku za usmenu raspravu, Sud će naznačiti stranama njegovu želju da se to i dogodi. Jedina stvar koju mogu da prokomentarišem jeste da su pismeni podnesci zaista opširni. I po mom proračunu, Odbrana ima oko 17.000 ili 18.000 reči u tim podnescima. Ja prihvatom u potpunosti da je sve ovo urađeno sa dobrom namerom, i ja to ne dovodim u pitanje. Ali činjenica je da tu ima više reči od dozvoljenog za pretpretresni podnesak, i mislim da je to opširno razmotreno. Ali ja ostavljam odluku Sudu da li je potrebno da se iznose dodatni argumenti.

ADVOKAT KEHOE: Samo jedna stvar. Ako sam ja naveo da... da se gospodin Tieger saglasio sa usmenom raspravom, ja to nisam želeo da kažem. Želeo sam samo da kažem da ukoliko časni Sud bude prihvatio tu raspravu, da bi u tom slučaju taj datum bio povoljan, a koji bi proizašao nakon naših konsultacija sa zastupnicima, jer nas je tako posavetovao i gospodin Pittman. I na kraju bih želeo da kažem u vezi ove teme, časni Sude. Ako gledamo razne teme, kao što je na primer smanjivanje obima Optužnice, i tako dalje, ovi konkretni podnesci se upravo tim pitanjima bave i određuju način na koji da se u znatnoj meri smanji Optužnica koja je sada pred nama. To su ključna pravna pitanja koja će se naći pred Sudom u ovim podnescima.

SUDIJA MOLOTO: Pretresno veće je sklono da možda zatraži jednu stranicu u kojoj ćete obrazložiti zbog čega je potrebno da vas usmeno saslušamo po ovim pitanjima, jer

nismo u potpunosti uvereni onim što smo danas od vas čuli, a Pretresno veće će zatim to da razmotri i doneće odluku nakon što razmotri vaše pisane argumente.

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam. Ostali dostavljeni podnesci tiču se činjenica za koje Odbrana na prošloj statusnoj konferenciji nije imala prigovor – o obaveštenju od strane Tužilaštva o saglasnosti, kao i podnesak o zaštitnim merama koji je dostavljen 19. oktobra prošle godine. Pretpostavljam da sam u tom pogledu u pravu. Pretresno veće ponovo obaveštava strane da će o tom pitanju i o tom podnesku uskoro biti doneta odluka. Imamo i podnesak koji su podneli generali Ivan Čermak i Mladen Markač u vezi pristupa poverljivim svedočenjima u predmetima: Milan Martić, Slobodan Milošević, Milan Babić, kao i u predmetu Šešelj. Pretpostavljam da strane znaju da ovakvi podnesci nisu u domenu ovog Pretresnog veća. Ove podneske će razmatrati ona Pretresna veća koja su se i bavila tim predmetima, tako da ovo Pretresno veće nije u poziciji da saopšti stranama kada će biti donete odluke tih Pretresnih veća. U redu? Pretpostavljam da će biti potrebno da sačekamo njihove odgovore. Ukoliko više niko nema šta da kaže o ovoj temi, gospodine Tieger, da li vi imate nešto o tome da kažete?

TUŽILAC TIEGER: Ne u ovom času, časni Sude, ne.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Prodanoviću?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Ne, nemamo ništa za dodati. Hvala vam.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Šeparoviću?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Ne, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Da onda sada pređemo na pitanje obelodanjivanja. Kada su u pitanju obelodanjivanja u skladu sa *Pravilima 66, 68 i 70*, mislim da će biti potrebno gospodine Tieger da vi to razjasnite. Odbrana gospodina Markača vam je poslala jedan *mail*, pretpostavljam 5. februara, a Pretresno veće je dobilo kopiju tog *maila* i prosledilo je višem sudskom savetniku, u kome se traži od vas dalje razjašnjenje u vezi sa obelodanjivanjem različitih brojeva u predmetu. Da li želite nešto da kažete?

TUŽILAC TIEGER: Da, časni Sude. U vezi sa ovim konkretnim pitanjem kao i opštim gledištem u vezi toga, ja ne znam da li je viši sudski savetnik imao priliku da prenese Sudu razgovor koji smo vidili na konferenciji po *Pravilu 65 ter*, ali ja sam spreman da vas ukratko malo više obavestim o razgovorima koji su vođeni po ovom pitanju, za koje mislim da su bili konstruktivni.

SUDIJA MOLOTO: Da.

TUŽILAC TIEGER: U osnovi, već neko vreme smo veoma aktivni i u direktnom kontaktu sa zastupnicima Odbrane oko pitanja obelodanjivanja. Naš referent i ostali referenti za predmet su zajedno nadležni da otkriju i reše svaki problem. I u tome smo postigli značajne uspehe na konferenciji po *Pravilu 65 ter*. Mi i dalje nastavljamo da radimo na tome. Jedan od naših projekata koji je u toku jeste vrsta rekonstrukcije čitavog procesa obelodanjivanja, kako bismo bili sigurni u meri u kojoj je to moguće, da su svi obelodanjeni dokumenti dostavljeni i dostupni. Kada se radi o konkretnim pitanjima koje je Pretresno veće pomenulo, mi smo se njima u međuvremenu direktno bavili, a to je izgleda uspešan pristup. Mi ćemo nastaviti da činimo sve kako bismo rešili sve postojeće probleme, kao i da bi svi eventualni problemi bili identifikovani i unapred rešeni, ukoliko je to moguće.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Tieger, na poslednjoj konferenciji po *Pravilu 65 ter*, Tužilaštvo je iznelo podatak da samo osam svedoka...

prevodioci: Molimo da uključite mikrofonski, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Izvinjavam se. Ponoviću šta sam rekao. Na poslednjoj konferenciji po *Pravilu 65 ter*, Tužilaštvo je iznelo podatak da ima osam izjava svedoka koje nisu dostavljene, a onda je Odbrana iznela podatak da ima 20 prevoda izjava koje oni čekaju da dobiju. Dakle, da li je u pitanju osam ili 20 izjava. Ja bih pomislio da je to do ovog trenutka rešeno, bez obzira da li je osam ili 20. Ali, ovog popodneva smo čuli od gospodina Šeparovića da se još uvek čeka 41 izjava i oko 300 dokumenata koji još uvek nisu dostavljeni. Da li vi možete da....

TUŽILAC TIEGER: Mislim da mogu.

SUDIJA MOLOTO:...objasnite ovo pitanje?

TUŽILAC TIEGER: Daću sve od sebe. Iako ne znam detalje vezano za svaki broj, ono što znam jeste da se to odnosilo na različita pitanja. Jedno od pitanja se odnosilo na to koliko je izjava prevedeno i da li te izjave koje Odbrana ima još nisu prevedene. Delimično je o tome govoreno na prethodnoj konferenciji po *Pravilu 65 ter* kao i na statusnoj konferenciji - da neće sve obelodanjene izjave Odbrani po raznim pravilima biti i prevedene, jer to nisu sve izjave svedoka koji će svedočiti. I koliko se ja sećam, brojka od 8 izjava se odnosi na konkretne izjave onih lica za koje se strane slažu da će verovatno biti pozvani da svedoče. Kada sam to rekao, i bez zalaženja u detalje, ukoliko sam ja dobro shvatio u pogledu svedoka za koje smatramo da će se naći na listi svedoka Tužilaštva na ovom suđenju, da su njihove izjave prevedene i obelodanjene. Što se tiče broja dokumenata koje je Odbrana identifikovala pre nekoliko trenutaka, mislim da je to nešto o čemu se govorilo u komunikaciji između Tužilaštva i Pretresnog veća koje je poslato 22. januara, mislim, kao odgovor na pitanja koja su krajem godine bila pokrenuta od strane višeg sudskog savetnika. Mi smo tada u pismu naveli, kao i danas na statusnoj konferenciji, da zaista postoji veliki broj dokumenata koji su iz različitih razloga obelodanjeni a koji ne moraju nužno i da budu prevedeni, zato jer se oni neće uvoditi u dokaze ili ti svedoče neće... Tužilaštvo nije odlučilo da te svedoke pozove da svedoče. U toj komunikaciji, naveo sam Sudu da se na neke prevode čeka, i

da će biti dodatno identifikovanih dokumenata kada budemo završili spisak dokaznih predmeta i spisak svedoka... za koje ćemo tražiti prevod. Ja sam razgovarao sa predstavnicima Odeljenja za konferencijske i prevodilačke usluge kako bih video da li će predstavljati problem da oni prevedu do 16. marta te predviđene dokumente. I kao što sam i naveo u komunikaciji sa Pretresnim većem, rečeno mi je da će ti dokumenti biti prevedeni. Tada sam takođe naveo da ću nastaviti da obaveštavam Pretresno veće o bilo kojim promenama o toj situaciji – ukoliko mi saznamo da je taj datum ugrožen i da neki dokumenti neće do tada biti prevedeni... do trenutka kada budemo predavali listu po *Pravilu 65 ter*. A to sam isto naveo i danas na konferenciji po *Pravilu 65 ter*. Nastavljam da redovno pratim kako teče proces prevođenja. I po sadašnjoj informaciji koju imam, mislim da je situacija prilično dobra. Ali kao što sam i rekao u komunikaciji, ja ću upozoriti Pretresno veće ukoliko bude došlo do usporavanja procesa. Takođe sam preduzeo mere kako bih obezbedio u slučaju da neki dokument ne bude preveden do tog datuma, da će ti dokumenti imati najviši prioritet Odeljenja za konferencijske i prevodilačke usluge. Ja znam da je Sud upoznat, jer je o tome bilo reči i na prošlim statusnim konferencijama, da su prevodilačke mogućnosti ovog odeljenja limitirane, tako da je važno utvrditi koja su dokumenta iz kojih predmeta prioriteta. Kako bih obezbedio prevod dokumenata iz našeg predmeta, ja sam u redovnoj komunikaciji sa njima, u kojima im navodim ono što sam razgovarao sa Sudom i apelujem na njih da povećaju osoblje kako bi ti dokumenti do određenog datuma koji sam izneo pred Sudom bili prevedeni.

SUDIJA MOLOTO: Da li Pretresno veće može iz vašeg kratkog odgovora da zaključi da je krajnji rok za obelodanjivanje 16. mart, ukoliko drugačije ne bude zbog Odeljenja za konferencijske i prevodilačke usluge?

TUŽILAC TIEGER: Da, časni Sude. To je ono što sam ja... to je ono što sam ja naveo 22. januara, i ja...

SUDIJA MOLOTO: I to ste danas ponovili?

TUŽILAC TIEGER: I radim na tome koliko je god u mojoj mogućnosti da tako i bude, ali ću obavestiti Sud ukoliko mi se bude činilo da... ukoliko se nešto bude dogodilo i bude imalo uticaj na to da pomenuti datum ne bude ispoštovan.

SUDIJA MOLOTO: U redu. U tom slučaju Pretresno veće prima k znanju da je rok od ovog trenutka 16. mart ukoliko nešto drugo vam ne bude saopšteno iz Odeljenja za konferencijske i prevodilačke usluge. Razumeli smo da je proces obelodanjivanja po *Pravilu 68* u neprekidnom toku, ali da ćemo obelodanjivanja po *Pravilima 66 i 70* biti do 16. marta...

TUŽILAC TIEGER: To je...

SUDIJA MOLOTO:...osim ukoliko ne čujemo nešto drugo?

TUŽILAC TIEGER: Tako je, časni Sude. Da. To je tačno ono što sam želeo da istaknem.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. A sada ponovo, u *mailu* poslatom 2. februara ove godine Pretresnom veću, Tužilaštvo navodi da će dostaviti materijale po *Pravilu 65 ter* i sveobuhvatnu listu dokaznih predmeta elektronskim putem pred CD-a i DVD-a, i da će pokušati da dostavi elektronsku verziju liste po *Pravilu 65 ter* povezanu sa dokumentima. Tužilaštvo će unapred obavestiti Pretresno veće ukoliko opcija povezivanja ne bude izvodljiva. Pretpostavljam da Tužilaštvo očekuje potvrdu Pretresnog veća da nema potrebe da se papirne kopije dostavljaju bilo kojoj od strana, već da je elektronsko obelodanjivanje dovoljno za listu po *Pravilu 65 ter*. Kakav je vaš odgovor na to, gospodine Kehoe i gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ja pretpostavljam da mogu da govorim o svim pitanjima obelodanjivanja koja je gospodin Tieger pominjao. Prvo, slažem se sa njim da smo na obe strane predano radili kako bismo rešili nerešena pitanja. Dosta toga je postignuto od poslednje statusne konferencije, i pokazana je dobra volja na obe strane kako bi se sva pitanja rešila što je moguće pre.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno..

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ali samo kako biste bili svesni stanja stvari, prema našem timu Odbrane, dakle, ponavljam, samo kako biste znali gde se sada nalazimo, da mi čekamo obelodanjivanje 30 dokumenata. Mi smo to razumeli, kako je još jednom to sada potvrdio i gospodin Tieger, da dokumenti koje su nam oni dostavili, ali za koje je Tužilaštvo navelo da ne planiraju da ih prevedu, da su to dokumenti koje Tužilaštvo neće koristiti, a po našem broju, takvih dokumenata ima 477 koji su nam do sada dostavljeni. Ponavljam, samo želim da stvari budu jasne. Što se tiče poslednjeg pitanja štampanih primeraka, smatram da će to biti dovoljno. Ja bih ostavio samo jednu rezervu, a to je pod pretpostavkom da rešimo sva tehnička pitanja, za koja se nadam i da ćemo uspeti. Oko obelodanjivanja, mi očekujemo da od Tužilaštva dobijemo jedan registar o obelodanjivanju. Sa naše strane je u osnovi problem taj što je na osnovu dosadašnjeg registra nama bilo veoma teško da u stvari te dokumente koji se nalaze na listi i pronađemo. Pod pretpostavkom da će se taj problem rešiti, onda ćemo mi svakako biti u mogućnosti da dokumente elektronskim putem pronađemo, nakon čega ćemo moći i sami da ih odštampamo. Ipak, ukoliko problem bude nastavljen, a nama bude lakše da dođemo do dokumenta štampanim putem, onda ćemo tako i učiniti. Ja ne mislim na to u ovom trenutku, jer nije... Svakako da je mnogo lakše koristiti dokumentaciju elektronskim putem, ali želim da Sud bude upoznat da postoje još uvek neka nerešena pitanja. Ipak, ja se nadam da će to biti rešeno tokom sledeće dve nedelje. Hvala vam.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Prodanoviću. Kakav je...

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Hvala, časni Sude. Nemamo šta dodati tome više.

SUDIJA MOLOTO: Da li ste zadovoljni elektronskim kopijama, bez štampanih kopija?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Da.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Gospodine Šeparoviću?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Časni Sude, isto tako se odnosi i na nas. Dovoljno je elektronički.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Stav Pretresnog veća je da mu je potreban bar jedan štampani primerak.

TUŽILAC TIEGER: O tome nas je obavestio viši sudski savetnik, i mi to razumemo. Hvala vam. Ako samo mogu... izvinjavam se što se ovo jednostavno pitanje komplikuje, ali samo da razjasnim dve stvari. Broj 1: mislim da će elektronsko obelodanjivanje po *Pravilu 65 ter* biti nezavisno od... neće zavisiti od registra o obelodanjivanju, tako da mislim da će ti dokumenti biti dostupni u sklopu tog odvojenog obelodanjivanja, tako da to nije... a pomenuto je mislim i međusobno povezivanje dokumenata. To nam je cilj. Možda je to neka garancija. Broj 2: Tačno je da Tužilaštvo ne namerava da nepotrebno prevodi dokumente koji se neće naći u dokaznim predmetima, ali taj je proces u toku. Lista naših dokaznih predmeta još uvek nije konačna. Tako da činjenica da neki dokument nije preveden, i da se to pokazuje u registru obelodanjivanja kao neprevedeni dokument može da znači više stvari: ili da se čeka na prevod, ili da je doneta odluka da se taj dokument ne uvrsti u dokazne predmete, ili da se još uvek čeka odluka o tome da li će se taj dokument naći ili se neće naći na listi dokaznih predmeta sve dok lista dokaznih predmeta ne bude konačna. Dakle, ja ne želim da pogrešno prikazujem činjenice zastupnicima i da oni pomisle da neki dokumenti koji nisu do sada prevedeni ili za koji oni još nisu dobili prevod se i neće naći na listi dokaznih predmeta.

SUDIJA MOLOTO: Ali, kada su u pitanju dokumenti koji se neće koristiti tokom ovog suđenja, o tome će i Pretresno veće i Odbrana biti obavješteni u određenom trenutku u bliskoj budućnosti, kako bismo mogli te dokumente da odstranimo i zaboravimo na njih?

TUŽILAC TIEGER: U meri u kojoj je to moguće, da, časni Sude. I ja smatram da je upravo dobra strana naših redovnih kontakata to što ćemo u bližoj budućnosti moći da svakako to i dostavimo, jer će to biti dostavljeno 16. marta. Ali ukoliko u međuvremenu možemo da olakšamo stvari, bićemo srećni da to uradimo, tako da ukoliko nađemo dokument o kome Odbrani neće biti potrebno da se brine, mi ćemo je o tome obavestiti.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam. Pretresno veće ceni i prima na znanje vaše redovne kontakte i ohrabruje vas da te kontakte nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude, ako mogu nešto ukratko?

SUDIJA MOLOTO: Da, gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Moj predlog je da to rešimo među sobom. Znam da je pred nama dugi dnevni red, ali želim da budem siguran da je sve jasno u zapisniku. Naša pozicija je... mi to shvatamo nešto drugačije, a razlog za to je što u registru obelodanjivanja se samo navodi da se prevod čeka za one dokumente koji se nalaze u

procesu prevođenja. Mi smo imali razgovor o ovom pitanju na obe poslednje statusne konferencije, kada su ostale moje kolege navele činjenicu da ne mogu da pročitaju dokumente jer oni nisu bili prevedeni. I verujem da je bilo rečeno da ukoliko nije zatražen prevod, da se možemo osloniti na činjenicu da se taj dokument neće ni koristiti. Radije nego da Sudu oduzimamo vreme, moj je predlog da gospodin Tieger i ja kao i ostali zastupnici pokušamo to sami da rešimo, kako ne bismo oduzimali više vremena Sudu.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine Mišetiću, i Sud to podržava. Molim vas da se pobrinete da to bude rešeno između vas što je pre moguće.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam. Sledeća stvar je da je Tužilaštvo na prošloj statusnoj konferenciji navelo da čeka odobrenje u skladu sa *Pravilom 70* u vezi predaje određenih dokumenata, njih otprilike stotinu, pre nego što ih obelodani Odbrani Gotovine i ostalim Odbranama. Da li je to odobrenje do sada dobijeno?

TUŽILAC TIEGER: Ne, časni Sude. To je stvar koja traje, zbog čega ovo pitanje o *Pravilu 70* i jeste pokretano na brojnim statusnim konferencijama i na konferencijama po *Pravilu 65 ter*. Ne kažem da se tu radi samo o dokumentima po *Pravilu 70* sa kojima Tužilaštvo mora da se pozabavi i za koje treba da traži odobrenje, ali ova dokumenta su identifikovana pre određenog vremena, i na njih je bila usmerena pažnja, ali se traženo odobrenje još nije dogodilo. Reći ću samo da je onaj ko nam je dostavio te dokumente bio dovoljno ljubazan da nas kontaktira pre dva dana, kako bi nam rekao da oni i dalje vrše pregled i da stvar ostaje u procesu. Tim pitanjem sam se bavio i u svom odgovoru višem sudskom savetniku krajem prošle godine, kada sam naveo da smo preuzeli vanredne mere kako bi to ubrzali. I mi smo uradili sve što smo mogli, čak i više od toga. Nakon što smo primili nalog Suda o rasporedu, ja sam kontaktirao stranu koja nam je predala dokumente i obavestio sam ih koji je to novi vremenski rok, u nameri da podstaknem njihov brži pregled. I kao što sam rekao, o poslednjoj komunikaciji je Sud obavešten.

SUDIJA MOLOTO: Da li je u toj poslednjoj komunikaciji bilo ikakvog nagoveštaja do kog perioda smatraju da će moći da dostave tu informaciju, to odobrenje?

TUŽILAC TIEGER: Ne, časni Sude, nije. Sve što ja mogu da kažem je to da su oni svesni našeg vremenskog roka. I možda je ohrabrujuće što oni u ovoj poslednjoj komunikaciji nisu naveli da je taj rok u opasnosti. I ja ću ih ponovo kontaktirati i daću sve od sebe da saznam do kada će taj pregled dokumenata biti završen.

SUDIJA MOLOTO: Pretresno veće će to veoma ceniti. Hvala vam puno. Pretpostavljam da niko iz Odbrane nema šta da kaže, ali da ne pretpostavljam. Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Prodanoviću?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Ne, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Šeparoviću?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Ne, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Sada prelazimo na sledeće pitanje. Zastupnik Odbrane generala Gotovine tražio je 5. februara ove godine putem *maila* instrukcije višeg sudskog savetnika o tome kako da protumači nalog o neobelodanjivanju Pretresnog veća od 14. jula 2006. godine, a posebno o tome da li Odbrana ima pravo da obelodani prethodne izjave svedoka koje su dostavljene Tužilaštvu, samim svedocima i njihovim vladama. Pretresno veće smatra da je pitanje nepotrebno jer je u nalogu jasno rečeno šta treba da se učini. Pored toga, Pretresno veće je malo iznenađeno što je zatraženo da se *ex parte* i poverljivo ne obelodane detalji u vezi sa tim Tužilaštvu. Pretresno veće je obavешteno da je jutros o tom pitanju otvoreno razgovarano između strana. Dakle, Tužilaštvo je svesno namere Odbrane da pristupe nekim svedocima koji bi mogli da budu svedoci Tužilaštva. Izvolite, gospodine Mišetiću?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Verujem da je Tužilaštvo oduvek bilo svesno naše namere da stupimo u kontakt sa svedocima Tužilaštva. Ovo pitanje je posebno razmatrano prošle godine, kada je Pretresno veće na kraju izdalo nalog 14. jula po kome ništa ne sprečava Odbranu da kontaktira svedoke Tužilaštva, ali je dato Tužilaštvu od tada 14 dana da zatraži zaštitne mere za svedoke na osnovu *Pravila 75*, što je zahtevalo pristup da mi onda kontaktiramo sa tim zaštićenim svedocima na osnovu *Pravila 75* putem Tužilaštva. Zatim je u septembru Tužilaštvo podnelo zahtev za odobrenje takvih mera za verujem šest svedoka. Odbrana na to nije uložila prigovor, a taj podnesak još uvek se nalazi pred Pretresnim većem u vezi sa tih šest svedoka. Što se tiče drugih svedoka koje je Tužilaštvo obelodanilo Odbrani, nalog od 14. jula je jasno naveo da mi imamo pravo da ih kontaktiramo. Tako da se svrha *ex parte* i poverljivosti prirode našeg zahteva nije odnosila na one svedoke koje ne možemo da kontaktiramo, već da bismo zaštitili produktivni rad Odbrane u smislu koga smo kontaktirali i zbog čega. To je pitanje postavljeno jer strane u predmetu naravno imaju pravo da pripreme svoje predmete u skladu sa *Pravilom 70* i da zaštite ono što su uradile. To je bila jedina namera. Sa druge strane, naše je razumevanje na osnovu naloga od 14. jula da mi imamo pravo da kontaktiramo svedoke Tužilaštva, osim one za koje Pretresno veće treba da donese odluku, a radi se o šest svedoka.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno na tom objašnjenju. Barem je to... ono što nas je iznenadilo je činjenica da je to dostavljeno kao poverljivo i *ex parte* Pretresnom veću. Ali sada kada ste dali objašnjenje, još više onda iznenađuje vaš zahtev za tumačenje naloga, baš zato što je to pitanje raspravljeno i profilisano pred Sudom, i što je na kraju i odluka doneta o tome. Ali nema potrebe da zalazimo u to više.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mi pokušavamo da uradimo pravu stvar i pokušavamo da ne prekršimo nijedan nalog, ali su nas ljudi pitali o tome, određene

Vlade su me pitale o toj konkretnoj stvari., i ja sam časni Sude pokušavao da im izađem u susret, ali da pri tome ne učinim ništa nedozvoljeno.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam na tome. Konkretno, gospodine Tieger, kada je u pitanju obelodanjivanje po *Pravilu 68* – znam da je to radnja koja traje, ali mi želimo da znamo kakav je napredak postignut u tom pravcu?

TUŽILAC TIEGER: Teško je da se identifikuje progres u procesu koji nema kraja, ali u sklopu tog procesa je i pregled materijala koji nije dostupan Odbrani. I mi se fokusiramo na to kako bi bili sigurni da ćemo to završiti što je moguće pre. Priznaću Sudu da nisam utvrdio proverom stepen napretka neposredno pre ove konferencije. Ali poslednji put kada sam to uradio, što nije bilo davno, činilo mi se da smo mi na putu da prođemo kroz te materijale znatno pre početka suđenja. Ali u svetlu pitanja Suda i mog odgovora, mislim da bi bilo oprezno da još jednom proverim i tačno utvrdim koliko se napredovalo u prolasku kroz taj materijal.

SUDIJA MOLOTO: Pretresno veće prihvata da je to proces koji nema kraja. Međutim, Pravilo kaže - do granice gde Tužilaštvo zna za taj materijal. Tako da bar kada se radi o tom ograničenju, to nije neprekidan proces. I to je jedini razlog zbog koga postavljamo pitanje u vezi sa materijalom za koji znate: koliko ste sa njim stigli u obelodanjivanju?

TUŽILAC TIEGER: Mislim da smo sasvim u toku, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Vi ste sasvim u toku?

TUŽILAC TIEGER: Mi smo pokrenuli i ustanovili jedan proces koji obelodanjuje dokumente što je moguće pre, i mislim da smo uspešni po tom pitanju.

SUDIJA MOLOTO: Da li ste u mogućnosti da nam date neki vremenski rok o tom pitanju?

TUŽILAC TIEGER: Smatram da je to samo pitanje logistike. Mi skrenemo pažnju onim osobama koji su odgovorni za prikupljanje i njihovo slanje, i zatim relativno brzo, posle jedno nedelju, dve dana nakon njihove identifikacije, oni se potom šalju, osim ukoliko ne dođe do nekog logističkog problema ili neke hitnosti koja utiče na to. Drugim rečima, ako možemo to na human način da uradimo, ukoliko ja pročitam neki dokument i shvatim da on spada pod *Pravilo 68*, ja ću ga odmah predati zastupnicima.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Sledeća stvar je... izvinjavam se što se ponovo vraćam na vas, gospodine Tieger – u vezi *Pravila 92 bis* i podnesaka o zaštitnim merama po *Pravilu 92 ter*. Da li ima progressa u tom pravcu?

TUŽILAC TIEGER: Razgovarali smo o tome na konferenciji po *Pravilu 65 ter*, i Tužilaštvo je dobilo zahtev od višeg sudskog zastupnika da odredi datum između pretpretresnog podneska i podnošenja spiska svedoka, i dokaznih predmeta i podnošenja pretpretresnog podneska Odbrane koji bi bio podesan za dostavljanje podnesaka po *Pravilu 92 bis*. Ja sam odgovorio da ćemo to razmotriti i odgovoriti što

pre bude bilo moguće, kao i da ćemo dostaviti informaciju o tome Sudu. Još uvek nismo bili u prilici da delujemo u tom pravcu, ali sam ja razumeo da je u osnovi od Tužilaštva traženo da odredi datum između vremena kada... kada bi to moglo da bude urađeno.

SUDIJA MOLOTO: I Tužilaštvo će navesti koji je to datum?

TUŽILAC TIEGER: Tako je, časni Sude. Daćemo sve od sebe da se pojavimo pred Sudom početkom sledeće nedelje, ili u to vreme.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Da li ima neko komentar na strani Odbrane?

ADVOKAT KEHOE: Ne u ovom trenutku, časni Sude, ne.

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Hvala, časni Sude, ne.

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Ne, hvala.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. A sada jedno uopšteno pitanje. Pretresno veće zanima kada bi moglo da se očekuje da obelodanjivanje bude završeno? Dakle, samo uopšteno. Da li je moguće da nam dostavite taj odgovor recimo do 20. marta?

TUŽILAC TIEGER: Ukoliko sam dobro razumeo Sud, mislim da bi bilo moguće da se dostavi odgovor do... pa, 20. marta. Mislim... časni Sude, da li je to... potrebno mi je objašnjenje. Vi želite da dostavimo pismeni odgovor Pretresnom veću do određenog datuma i da vam saopštimo kada će u celosti biti završen proces obelodanjivanja, osim *Pravila 68*?

SUDIJA MOLOTO: Da, osim *Pravila 68*?

TUŽILAC TIEGER: Ako mogu, časni Sude da kažem da, osim ukoliko Sudu sada ne treba neki konkretni datum, bilo bi mi znatno ugodnije i prikladnije ako bi Sud omogućio da se posavetujem sa mojim timom kako bih bio siguran da nisam nešto prevideo... neke probleme, i kako se onda ne bih obavezao na datum koji bi mogao da prouzrokuje poteškoće o kojima ja sada ne mislim. Ako vi nemate ništa protiv, bio bih vam zahvalan?

SUDIJA MOLOTO: U redu. I kada se budete posavetovali sa vašim timom, budite ljubazni pa prosledite datum koji predlažete višem sudskom savetniku.

TUŽILAC TIEGER: Svakako, biće mi drago da tako uradim.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam, gospodine Tieger. U ovoj fazi, Pretresno veće bi još jednom želelo da ponovi vremenske rokove i naglasi početak suđenja u skladu sa nalogom od 17. januara. Od Tužilaštva se očekuje da će dostaviti svoje podneske po *Pravilu 65 ter(E)* do petka 16. marta, a statusna će se konferencija održati u utorak 3. aprila, sa početkom u 14.30 časova, u sudnici koja će se kasnije odrediti. Odbrana će dostaviti svoje podneske po *Pravilu 65 ter(F)* do četvrtka 5. aprila. Pretpretresna

konferencija po *Pravilu 73 bis* će se održati u petak, 27. aprila. Uvodna reč Tužilaštva u skladu sa *Pravilom 84* će se održati u ponedjeljak, 7. maja. A Uvodna reč Odbrane, ukoliko je u ovoj fazi bude bilo, održaće se 8. maja, a izvođenje dokaza će početi 9. maja. U redu. Pretpostavljam da su svi vremenski rokovi naznačeni u odluci o rasporedu, ali Pretresno veće je želelo da to ponovi stranama. Sledeća tema će biti potencijalni sukob interesa među raznim timovima Odbrane. Molimo vas da Pretresno veće nastavi sa radom na privatnoj sednici.

(*privatna sednica*)

SUDIJA MOLOTO: Sada kada smo...

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Sud prekida rad na 20 minuta. Nastavićemo sa radom u 17.55 časova.

(*pauza*)

SUDIJA MOLOTO: Molim vas, da li možemo da pređemo na privatnu sednicu?

(*privatna sednica*)

sekretar: Sada smo na otvorenoj sednici, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Mogu li sada vama da se obratim gospodine Šeparoviću. Pre nego što smo otišli na pauzu, zvučali ste kao da ste nestrpljivi da saznate da li ćete ostati u ovom predmetu ili ne. Ali čini mi se da bi to pre svega trebalo da bude vaša odluka, a ne nekog drugog. Ukoliko smatrate da dolazi do nekih odlaganja, onda je tome uzrok samo gospodin Šeparović. Da li sam u pravu kada ovako zaključujem? Mi imamo mišljenje Udruženja zastupnika (ADC), siguran sam da ste ga pročitali, i sada je na vama da odlučite šta ćete da učinite na osnovu tog mišljenja. Da li sam u pravu?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Časni Sude, ponoviću što sam rekao na zatvorenom dijelu. Dakle, ništa nema ono što bih rekao na... zatvorenoj sjednici, a što ne želim reći javno. To je prva stvar. Drugo, tvrdim da nisam u sukobu interesa, da nisam takozvani neophodni svjedok, i zato sam spreman dati argumente zajedno sa mojim kolegom Mikuličićem, koji će uz vaše dopuštenje govoriti o pravnoj prirodi i o pravnim standardima, i ovaj... i presedanima, a ja ću govoriti o činjenicama. Drugo, tvrdim da bi mojim izlaskom dva mjeseca pred početak suđenja general Markač pretrpeo nenadoknadivu štetu, odnosno značajne poteškoće, jer bi bio doveden u neravnotežan

položaj u odnosu na Tužilaštvo i na druge Obrane. Jer za dva mjeseca ne može se novi branitelj u, u, u... ovaj... uvesti u posao. A kada me pitate – moja dilema – ja smatram da nisam neophodni svjedok, da nisam... da nisam u sukobu interesa. Ali ja želim, još jedan put objašnjavam zašto želim odluku što prije – zato što smatram da ovo Časno vijeće mora donet' odluku. Nisam ja taj koji odlučuje. Ja držim da nisam u sukobu interesa, a Sudsko vijeće je to koje treba odlučit', uvažavajući sve argumente za i protiv – da li je za. Ja želim da se ta odluka donese kako ja ne bi bio u situaciji da se mene optužuje da nepoštujem Sud, da postupam protivno Kodeksu Odvjetničke komore. Ja to ne želim. Ja poštujem ovaj Sud, ja poštujem svoj Kodeks, i ja ću postupati po njemu. Ali mislim da je ovo Vijeće to koje treba donijet' odluku da li sam ja u sukobu interesa ili ne – a ne ja. Ja smatram da nisam. Ja smatram da nisam neophodni svjedok i smatram da bi mojim izlaskom general Markač pretrpio nenadoknadivu štetu. Spreman sam te argumente braniti zajedno sa kolegom Mikuličićem na ovoj danas otvorenoj sjednici. Ja se nadam da ćete mi dat' priliku da detaljno obrazložim svoj stav, i moj kolega Mikuličić takođe. Ne znam da li sam dovoljno jasan? Oprostite ako nisam, ali... to je moj stav.

SUDIJA MOLOTO: Zar ne želite onda u potpunosti da obrazložite svoj stav pre nego što sednete?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Želite da kažem zašto smatram da nisam u... u... u...da... da nisam u sukobu interesa, odnosno da obrazložim svoj stav oko tog pitanja?

SUDIJA MOLOTO: Nisam sasvim siguran da li u ovom trenutku Pretresno veće pokušava da odredi da li se vi nalazite ili ne nalazite u sukobu interesa. Pretresnom veću je predstavljeno mišljenje Udruženja zastupnika u kome se iznose izvesni zaključci o vašem položaju, i zbog toga sam vam ja malo pre rekao kada smo se vratili, da je na osnovu pozicije koja se zasniva na tom mišljenju – odluka u stvari na vama. A vi nastavljate da ponavljate kako očekujete da Pretresno veće o tome odluči. Ali ja ne mislim da smo stigli do te faze. Mislim da se sada nalazimo u onoj fazi kada bi vi nama trebali da kažete šta nameravate da učinite u odnosu na to mišljenje, bez ulaska u razloge za to. Da li vi nastavljate ili ne nastavljate sa radom u predmetu?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Hvala, časni Sude. Znači, nismo se razumeli. Dakle, moj odgovor je – da. Ja ću nastaviti, želim nastaviti, i nastaviću sve do... do odluke ovog Vijeća kojom će me eventualno isključiti iz tog... iz tog postupka. I dalje želim polemizirati sa stavom Odvjetničke komore – moje, i iznijeti argumentaciju protiv njihovog stava, i želim da vi tu argumentaciju čujete i onda donesete odluku.

SUDIJA MOLOTO: Mislim da to nije potrebno.

SUDIJA ORIE: Mogu li ja da vam postavim nekoliko pitanja, gospodine Šeparoviću? Prvo, o samom ovom pitanju. Pretpostavimo na trenutak da dođe do spora o tome ko je odgovoran: Ministarstvo pravde, Ministarstvo odbrane, visoki vojni... visoki oficiri o tome koje zločine treba istraživati i koje zločine treba krivično goniti. Ako vi kao svedok trebate da svedočite o takvim pitanjima, da li u tome vidite da... da bi možda bili u dilemi kada bi rekli: "Ne, to je uglavnom bilo Ministarstvo pravde" i tada bi možda preuzeli neku odgovornost za ono što se dogodilo. A kada bi rekli: "Ne, to je

bilo Ministarstvo odbrane" ili ako bi rekli "To su bili visoki oficiri" – da li razumete da je vaša lična pozicija ovde uključena o ovim pitanjima, ukoliko bi bili pozvani kao svedok u ovom predmetu protiv trojice optuženih?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Da, časni Sude. Svjestan sam toga. Ali, vi morate uzeti u obzir to da ja tvrdim da ovo o čemu bi ja navodno trebao govoriti može o tome govoriti kompetentno još najmanje deset ljudi. Dakle, ja nisam osoba zbog koje bi ako ne svjedoči će doći u pitanje nečija krivnja, dakle – da je kriv ili da nije kriv. Ja nisam ta osoba, to ja hoću reći. Dakle, moj odgovor je na vaše pitanje je – ne, ja ne mogu biti doveden u takvu situaciju, bar ja tako mislim, jer o tome kako je funkcionirao pravosudni sustav može govoriti najmanje još deset osoba i to sam naveo u svojoj pismenoj izjavi. Prema tome, to je jedno od ključnih pitanja koje treba raspraviti u ovom mom slučaju.

SUDIJA ORIE: Gospodine Šeparoviću, da pretpostavimo da Pretresno veće smatra da je bivši ministar pravosuđa, prvi od njih, možda najodgovorniji za ono što se dogodilo u ministarstvu pravde i da on treba da svedoči o tome, a ne 13 drugih svedoka koje vi sugerirate. Šta onda? Tužilaštvo možda namerava da vas pozove kao jednog od glavnih osoba, jer ja shvatam da ste vi... nema dileme u tome da ste vi bili bivši Ministar pravde Hrvatske. Da li je to... u redu? Da samo pretpostavimo da Tužilaštvo, Pretresno veće ili ostali zastupnici vide u vama najpouzdanijeg svedoka, šta onda?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Časni Sude, ali to je hipotetičko pitanje. Vi od mene tražite da ja odgovorim nešto što će se možda dogoditi ili se neće dogoditi. Meni je teško na to odgovoriti. Četiri godine traje ovaj postupak. Da je tužioc koji je tu najodgovorniji po meni smatrao da je tako nešto upitno, mogao je to reći. Četiri godine ja nikad nisam čuo, ni u jednom materijalu nema ništa u vezi Ministarstva pravosuđa. Nijedna činjenica se nije pojavila u tom smislu sporna. Zašto bi sad odjednom, dva mjeseca prije početka suđenja, to pitanje postalo sporno? Može biti... ja mogu sad špekulirati, može biti u funkciji da me se ukloni iz Obrane, može biti u funkciji... ne znam, odgode početka suđenja – ne znam sve kakvi motivi sve mogu biti. Ja ne mogu odgovoriti na vaše hipotetičko pitanje, ali bi, ali bi onaj koji tvrdi da sam ja u potencijalnom sukobu interesa, morao reći...

SUDIJA ORIE: Gospodine, gospodine...

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ:... morao reći.

SUDIJA ORIE: Gospodine Šeparoviću, ja vas to nisam ni pitao. Ja vas nisam pitao da vi komentarišete moguće posledice, jer je to sasvim jasno. Da vam postavim jedno drugo pitanje, da vam nešto kažem, pa da vidimo da li ćete se složiti ili se nećete složiti samnom. Vi kažete da o tome treba da odluči Pretresno veće. Možda ste primetili da je sudija Moloto rekao da on smatra da je pre svega dužnost zastupnika da razmotri to pitanje i da o tome sam donese odluku. Sada, vi ste aludirali na mogućnost da takvu odluku donese ovo Pretresno veće. Pretresno veće je razgovaralo o tom pitanju, i na osnovu dokumenata koje smo dobili, još uvek postoji još jedna mogućnost, a to je da Izvršni odbor Udruženja branilaca donese takvu odluku. Ali kako sam ja razumeo - ne ukoliko se vi povučete, već u slučaju da se vi ne povučete, a shvatili smo da vi to ne

nameravate. Dakle, ako se ne povučete, što bi imalo sasvim drastične posledice ne samo za ovaj predmet, već i za vašu... za vašu poziciju zastupnika Odbrane pred ovim Tribunalom, jer vi znate da je članstvo u Udruženju branilaca jedan od preduslova za zastupnika Odbrane kako bi mogli da se pojavljujete pred ovim Tribunalom. O takvom mogućem scenariju ja nisam čuo sa vaše strane nijedan komentar. Da li možete da mi kažete šta vi mislite, kakva bi bila uloga Udruženja branilaca u ovom smislu, pogotovo sada nakon što su izdali savjetodavno mišljenje koje je ustanovilo... u najmanju ruku se tu kaže da postoje dobri razlozi da se veruje da sukob interesa već postoji?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Časni Sude, meni su najvažniji i jedino motivirajući... razlozi, interesi mog klijenta i ničiji... nikakvi drugi. Prema tome... ja... držim da je ovo mišljenje, što je i samo navedeno – savjetodavne prirode. Moguće je da moja komora kad sasluša argumente pravne prirode, kad čuje presedane koje je ovaj Sud donio u ovakvim i sličnim situacijama, kad čuje presedane anglo-saksonskog prava, možda ih oni nisu znali, možda će oni promjeniti svoj stav. Ja bi molio da se u skladu sa tim presedanima anglo-saksonskog prava, i da se o tome moja komora izjasni, da li postoji mogućnost provjere provođenja tog jednog postupka, posebnog postupka provjere, da li je u ovom slučaju moguće putem drugih osoba osigurati utvrđivanje činjenica koje se žele dobiti mojim svjedočenjem? Dakle, po... poseban postupak koji presedane anglo-saksonski sustav predviđa? I molim da čuju, Komora da čuje argumente pravne prirode, da čuje presedane...

SUDIJA ORIE: Mogu li da vas zaustavim? Ja sam... ja sam u stvari govorio o Udruženju branilaca koje je takođe udruženje zastupnika i koje odlučuje o članstvu svojih članova. Pored toga, malo sam iznenađen da ćete to prepustiti Hrvatskoj advokatskoj komori kako bi videli da li ili ne ovo Pretresno veće treba da pozove druge svedoke, pre nego... ukoliko za to bude mogućnosti. Ali da se ne fokusiramo na to. Posebno se radi o vašem položaju unutar Udruženja branilaca ovde...

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Oprostite, možete mi samo sekundu? Krivo smo se razumjeli. Ja kad sam govorio o svojoj odvjetničkoj komori mislio sam na... na Udruženje branitelja. *Okay*. Prema tome, na njih, isključivo samo na njih. Ja njih smatram svojom odvjetničkom komorom, dakle – Udruženje branitelja, njih. Mislio sam to da čuju naše argumente i da možda oni promjene svoje mišljenje. A drugo, ako me oni žele isključiti, oni moraju provesti poseban kontradiktorni postupak koji će mi dat priliku da ja govorim tamo, ima tužitelja i... i... i cijeli taj postupak. Prema tome, ne mogu me isključiti ovako bez određenog postupka. Oni su ovdje dali savjetodavno mišljenje koje vas ne obvezuje, a ja o tom savjetodavnom mišljenju zajedno sa svojim kolegom želim polemizirati. Ja vas molim da mi omogućite polemiku.

SUDIJA ORIE: Da Hvala vam puno. Da li se slažete sa mnom ako bih rekao da postoji rizik... čak i ako smatrate da u ovom trenutku ne postoji sukob interesa, da ukoliko ipak postoji rizik od toga, da bi i to bio dovoljan razlog za vaše povlačenje?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Ne smatram, časni Sude, ne smatram to, ovaj... jer mislim da ne možemo ići tako daleko u... u... ovaj... po tumačenju da postoji mogućnost, jer to onda znači i da postoji mogućnost i zloupotrebe, da netko... ne, ne računam tu na Vijeće naravno, nego mislim svoje kolege iz Obrane i eventualno na tužitelja – da može

iskoristiti tu situaciju i da mene onda ovaj, isključi u određenoj, u određenoj fazi postupka iz... iz Obrane. Zato se... moj, moj je stav rekao sam – drugačiji.

SUDIJA ORIE: Nemam više pitanja za gospodina Šeparovića.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam, gospodine Šeparoviću. Ako mogu da postavim jedno pitanje gospodinu Karnavasu. Vi ste čuli šta je rekao gospodin Šeparović. Savetodavno mišljenje je jasno po pitanju njegove situacije, a Disciplinski komitet Udruženja branilaca je odlučio da za sada ništa ne učini, već da to prepusti Izvršnom savetu, jer je Izvršni savet i tražio mišljenje. Kakav bi bio uobičajen dalji razvoj događaja unutar Udruženja branilaca, imajući na umu odgovor koji smo upravo čuli?

ADVOKAT KARNAVAS: Hvala vam, gospodine predsedavajući. Dopustite mi prvo da kažem da je Udruženje branilaca profesionalno udruženje i da ovakva pitanja veoma ozbiljno shvata. Mi smo udruženje koje se bavi zaštitom interesa zastupnika Obrane, ali što je još važnije, i prava optuženih koje mi zastupamo moraju u potpunosti da budu zaštićena. Tako da mi... naša svaka odluka vodi računa i o pravima optuženih. Iznenadilo me je jedno od pitanja koje ste vi gospodine predsedavajući postavili, a to je da ste vi očekivali da će zastupnik Obrane sam delovati u odnosu na odluku koje je dostavilo Udruženje branilaca. Kao stvar prakse, Udruženje branilaca isto to očekuje od svojih članova kada prime takvu vrstu savetodavnog mišljenja. Izvršni savet je to uočio i svakako da mu je bilo **izrazito lako** kada je video sadržaj odluke. Mislim da je to veoma detaljna odluka, jer je situacija ozbiljna, i zbog toga je sa mnom došao i gospodin Murphy, jer on predsedava Disciplinskim većem. Kada je to pitanje došlo do nas, do Izvršnog saveta, mi smo ga prosledili Sekretarijatu. Mi u tom trenutku nismo ništa pokrenuli smatrajući da će zastupnik možda, jer ova odluka utiče na više od samo jednog tima Obrane, učiniti to po svojoj odluci. Ja mislim da se ovde ne radi o nerazumevanju kontinentalnog prava u odnosu na anglo-saksonsko pravo. To ovde nije problem. Mi razumemo sudsku praksu, mi imamo pravila, i ovo je pitanje unutar tog sistema. I mislim da je suštinsko pitanje ono koje je postavio sudija Orije, a to je šta ukoliko samo Pretresno veće po sopstvenoj želji odluči da pozove određenog svedoka, na šta ima pravo, a to bi u ovom slučaju mogao da bude glavni branilac, a tad bi nastao ozbiljan problem. Dakle, šta će da učini Udruženje branilaca? Iskreno, mi smatramo da bi Pretresno veće trebalo prethodno da deluje, jer Udruženje branilaca ne želi da uzurpira ovlašćenja Pretresnog veća. Na primer, šta ukoliko bi Udruženje branilaca preduzelo mere i reklo: "Morate da se povučete", a potom Pretresno veće iz drugih razloga odluči da je odluka Udruženja branilaca neosnovana i da je zatim odbaci? Ukoliko sa druge strane Pretresno veće smatra da je, kao što smo danas čuli, odluka prihvatljiva čak i kao savetodavna, u tom slučaju bi Udruženje branilaca podnelo formalni zahtev barem zastupniku koji se nalazi u ovom slučaju, da preduzme odgovarajuće mere u skladu sa dostavljenim mišljenjem. Ali, ponavljam, nas ne brine to što se nalazimo između, gde nam je i pozicija na osnovu savetodavnog mišljenja, nego da ne bude naše mišljenje odbačeno od strane Sekretarijata ili Pretresnog veća. Mi imamo na umu da je Pretresno veće već odredilo datum početka suđenja, i mi ne želimo da prekidamo proces. Mi verujemo da je na Pretresnom veću da deluje. Ali, ukoliko Pretresno veće stavi do znanja da je ova odluka prihvatljiva i merodavna, u tom slučaju će onda Udruženje branilaca preduzeti odgovarajuće mere, kao što je možda zahtev gospodinu da ozbiljno razmotri povlačenje (iz predmeta) ili nešto drugo.

SUDIJA MOLOTO: Kažete da je krajnja odluka na Pretresnom veću. Zar ne mislite da se između toga nalazi odluka Udruženja branilaca?

ADVOKAT KARNAVAS: Slušao sam na ovoj statusnoj konferenciji, i mislim da pogađate u suštinu sa svakim od pitanja koje postavljate. Da, vi ste sasvim u pravu gospodine predsedavajući. Sasvim ste u pravu. Ali opet ponavljam, iz naše prakse, mi samo ne želimo da budemo viđeni kao neko ko će zastupnika istisnuti iz predmeta, a da to kasnije Pretresno veće svojom odlukom promeni, i nas to stavlja u veoma težak položaj. Shvatio sam vašu poentu, šta me pitate, i kratak odgovor je – da, mi smo na sredini.

SUDIJA ORIE: Gospodine Karnavas, vi kažete da odluku Udruženja branilaca može da odbaci Pretresno veće. Gde vi vidite nadležnost Pretresnog veća da to učini kada je u pitanju članstvo unutar Udruženja branilaca?

ADVOKAT KARNAVAS: Koliko ja to razumem, to dolazi iz *Pravila 44*. S jedne strane, mi nekoga možemo da odstranimo sa liste, i da na primer kažemo da oni ne deluju u skladu sa pravilima Udruženja branilaca. Ali Pretresno veće može da odluči u odnosu na već određeni datum početka suđenja da želi da ovaj predmet ide dalje, i da u tom slučaju Pretresno veće saopšti: "Iako imamo ovo savetodavno mišljenje, mi smatramo da ono nije zasnovano i da su oni došli do pogrešnog zaključka.", i u tom slučaju Pretresno veće odlučuje bez obzira na odluku Udruženja branilaca da zadrži zastupnika u predmetu i da odbaci odluku Udruženja branilaca. Zbog toga smo mi zabrinuti, jer se nalazimo u sredini. I zbog toga smo mi očekivali kada smo ovo pitanje dostavili Sekretarijatu, da sam Sekretarijat preduzme odgovarajuće aktivnosti. Nadam se da sam odgovorio na vaše pitanje. Mi smo u delikatnoj situaciji, jer nismo u mogućnosti da sprovedemo naše odluke, iako neki smatraju da to imamo ili bi trebalo da imamo.

SUDIJA MOLOTO: Ali vi gospodine Karnavas razumete da Pretresno veće obično deluje samo na osnovu nečije žalbe ili situacije koja se pojavila, i da se onda virtualno nalazi pred licem svih?

ADVOKAT KARNAVAS: Razumem, gospodine predsedavajući.

SUDIJA MOLOTO: I onda reći da ste vi uhvaćeni u sredini zaista nije adekvatno.

ADVOKAT KARNAVAS: Ponavljam, opet pogađate u suštinu stvari. Ja ne pokušavam da izvrnem stvari. Ja samo pokušavam da prođemo kroz zahtevne kanale.

SUDIJA MOLOTO: Zaista. Vi zaista pokušavate da iz njih izađete.

ADVOKAT KARNAVAS: Shvatio sam vašu poentu, gospodine predsedavajući.

SUDIJA MOLOTO: Svakako da Pretresno veće ne može da donese odluku o tome pre nego što mu to pitanje ne bude dostavljeno. To je pitanje proizašlo iz zajedničkog zahteva. Kada je neko nagovestio da bi mogao da pozove gospodina Šeparovića, pitanje

se pojavilo pred Žalbenim većem, i ono je saopštilo da ta situacija još uvek nije nastala, da će se možda pojaviti, ukoliko se to dogodi. Međutim, savetodavno je mišljenje da takva situacija već postoji, tako da je sada na Udruženju branilaca da donese odluku ukoliko takva situacija postoji. Unutar vaših pravila i kodeksa, da li postoji način za delovanje?

ADVOKAT KARNAVAS: Pa...

SUDIJA MOLOTO: Što ne mora neophodno još uvek da podrazumeva i delovanje pred Pretresnim većem?

ADVOKAT KARNAVAS: Shvatam, gospodine predsedavajući. Možda zbog toga što sam više upoznat sa sudskom praksom u mom pravnom sistemu, gde se Sud po praksi pita o tome. Jer, ukoliko u mom pravnom sistemu, ukoliko bi se pojavilo pitanje sukoba interesa, a da ne bude na to skrenuta pažnja Sudu od strane advokata, advokat bi tada bio sankcionisan. Dakle, ja dolazim iz drugačije prakse, gde je to... gde advokati moraju da budu pro-aktivni.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Karnavas, shvatite da sada meni izgleda da će se to pitanje pred Pretresnim većem pojaviti onda kada gospodin Šeparović bude pozvan kao svedok i kada bude počeo sa svedočenjem?

ADVOKAT KARNAVAS: To je tačno.

SUDIJA MOLOTO: A čini mi se na osnovu pravila Udruženja branilaca u pogledu savetodavnog mišljenja, da vi ne morate da čekate do tada?

ADVOKAT KARNAVAS: Slažem se. Mislim... mislim da je mišljenje sasvim jasno gospodine predsedavajući, po mom shvatanju. I gospodin Murphy je ovde da bi o tome sa više pojedinosti govorio. A ja sam pročitao to mišljenje, i ono je sasvim jasno, tako da smatram da bi bilo neoprezno sačekati da bi se videlo kada će se to pitanje pojaviti, upravo iz razloga koji ste spomenuli, da se to pitanje u suštini već pojavilo.

SUDIJA MOLOTO: I ukoliko bi ovo Pretresno veće trebalo da odluči o ovom pitanju, trebalo bi da postoji neka vrsta žalbe dostavljena pred samo Pretresno veće.

ADVOKAT KARNAVAS: Pa, mi smo pretpostavili, možda i pogrešno, da bi savetodavno mišljenje predstavljalo pokretač za Pretresno veće...

SUDIJA MOLOTO: Kao vrsta optužnice?

ADVOKAT KARNAVAS: Pa, i to bi moglo da bude. Verujem gospodine predsedavajući... verujem... ne pokušavam da izbegnem direktan odgovor, već samo pokušavam da, kao što sam i rekao, iskristališem trenutnu situaciju.

SUDIJA MOLOTO: Pretpostavljam da ste nam rekli ono što ste mogli da nam kažete o gospodinu Šeparoviću, a koliko sam razumeo, kada je reč o gospodinu Prodanoviću, mišljenje je da do sukoba interesa još nije došlo?

ADVOKAT KARNAVAS: Da.

SUDIJA MOLOTO: Da li postoji još nešto što biste želeli da kažete o ovom pitanju?

ADVOKAT KARNAVAS: Više bih voleo da gospodin Murphy o tome govori, ali ću ponoviti da smatram da ukoliko se pročita savetodavno mišljenje, da je ono sasvim jasno, po mom mišljenju, i ja ne smatram... dakle, advokati... Zastupnici uvek znaju o svojim predmetima više od svih ostalih, i svakako da moraju da primene određenu... određenu procenu, profesionalnu procenu. I mislim da mišljenje ukazuje da će do takve situacije u određenom trenutku i doći, barem sam ja to tako razumeo, ili da postoji veoma velika mogućnost da će se to pitanje pojaviti. I u tom slučaju, pitanje se postavlja: u kom bi trenutku trebalo da se deluje? Po mom profesionalnom mišljenju, to treba učiniti odmah onog trenutka kada postanete svesni da postoji takva mogućnost da se to pitanje pojavi, nasuprot čekanju da se takva situacija dogodi. Ali ja ponavljam da ne želim da zalazim u nadležnosti. Gospodin Murphy je mnogo spremniji da odgovori na to pitanje, i ja pozdravljam njegovo izlaganje.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam, gospodine Karnavas. Gospodine Murphy, da li vi želite nešto da kažete?

ADVOKAT MURPHY: Da. Hvala vam, časni Sude. Jako kratko. Pre svega bi trebalo da kažem, jer je možda došlo do nesporazuma šta je to savetodavno mišljenje i koji su njegovi efekti, i da Disciplinsko veće ima veoma, veoma ograničena ovlašćenja. Mi ni na koji način ne možemo da delujemo dok se od nas to ne zatraži - ili član udruženja ili u ovom slučaju Izvršni komitet. Ovo pitanje je pokrenuto jer je u novembru mesecu gospodin Karnavas na strani Izvršnog veća od nas tražio savetodavno mišljenje. Ali, kao što je i gospodin Šeparović rekao, savetodavno mišljenje je upravo to. To je jednostavno izjava o našoj pravnoj poziciji na osnovu Kodeksa o postupku. I pre nego što bi mogli... i pre nego što bi Disciplinsko veće moglo da stupi u bilo kakav dalji postupak, potrebno je da nam bude dostavljen određeni zahtev. Možda na primer neki član može da podnese formalnu žalbu. Sada, ukoliko bi se to dogodilo, po našem pravilu, a to je prilično komplikovana procedura kada su u pitanju članovi udruženja, kao što časni Sud može i da pretpostavi. Iskreno, ne bi bilo moguće da se završi sa tom procedurom pre početka suđenja do datuma koji je za to određen u ovom predmetu. To se jednostavno ne bi dogodilo. Tako da časni Sude, sa gledišta Disciplinskog veća ili saveta, poslednje što bismo želeli je da zadržavamo postupak i da još više otežamo optuženima, tako da mislim da su u praktičnom smislu naše ruke vezane. A kada je časni Sud rekao da je to prvenstveno pitanje o kome treba da odluči sam zastupnik, ja sam to odobravao klimanjem glave, jer smatram da se sa praktičnog stanovišta ovde upravo o tome radi – da svako od zastupnika donese odluku o tome šta bi trebalo da učini. Da li bi u kasnijem periodu eventualno trebalo, ukoliko se to pitanje pojavi tokom suđenja, u datom trenutku još nešto preduzeti, to bi verovatno tada bilo na Pretresnom veću, jer bi vi tada bili suočeni sa praktičnim teškoćama koje bi se pojavile tokom suđenja, koje bi onda morale da se razreše. Još jedna stvar, ukoliko mogu da kažem časni Sude, a tiče se samog savetodavnog mišljenja. Pretresno veće ga je svakako pročitalo, i tu ste našli da većinu čine zapažanja Žalbenog veća o tom pitanju koje se pojavilo u tom zajedničkom podnesku. I mi smo bili veoma skrupulozni... u

prihvatanju zaključaka Žalbenog veća, i mislim da je jedina stvar koju smo mi napravili u odnosu na Žalbenu veću bila... da se sasvim očigledno njih nije ticala precizna terminologija Kodeksa postupka. To i nije bilo pred Žalbenim većem. To je bilo pitanje za nas. Tako da smo mi morali da tumačimo šta član 14 Kodeksa postupka znači. I kao što časni Sud zna, mi smo zauzeli stav da se određene pozitivne dužnosti nameću zastupnicima. Ali izuzev toga, mislim da će časni Sud videti da je u stvari sve što smo mi naveli bilo rečeno od strane Žalbenog veća 25. oktobra. To su bili nalazi koji su se već nalazili u spisu i koje smo mi uzeli u obzir.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Hvala vam puno, gospodine Murhy. Pretpostavljam da smo saslušali strane, zastupnika o ovom pitanju. Nemamo puno vremena. Još nam je preostalo jedno važno pitanje da o njemu govorimo. Pretresno veće sada o tome ne može da donese odluku... izvinjavam se. Da, gospodine Šeparoviću? Da gospodine, da li ste želeli da kažete nešto?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Časni Sude, ja vas molim za pet minuta strpljenja da mom kolegi Mikuličiću omogućite da iznese pravnu prirodu i praksu na ovu temu. Ja vas molim, to je bitno... i koja sasvim drugačije daje svjetlo... sasvim drugačije u odnosu na ono što je reklo Udruženje branitelja. Ja vas molim da nam to omogućite.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Šeparoviću, imamo zaista veoma ograničeno vreme. Da li mislite da bi to moglo... da li bismo mogli to da dobijemo od savetnika u pismenom obliku u roku od tri dana? Da li je to u redu?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Pa možemo naravno i pismenim putem, ali dosta nam je i pet minuta.

SUDIJA MOLOTO: Da. Ali nama je potrebno...

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Dobro. Dobro.

SUDIJA MOLOTO: ..preostalo vreme za drugo pitanje.

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: U redu. Onda u pisanom obliku.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno.

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Hvala.

SUDIJA MOLOTO: Svestan sam činjenice da ostali zastupnici čute. Pretpostavljam da i dalje nemate po ovom pitanju šta da kažete gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam. Da, gospodine Tieger, ali samo ukratko.

TUŽILAC TIEGER: Jako kratko. Sud je razgovarao sa gospodinom Karnavasom o koraku između. Samo želim da kažem da je sudska praksa Tribunala takva da se od Pretresnog veća očekuje da deluje u slučaju predvidivog rizika koji pretili da ugrozi tok suđenja ili predstavlja pretnju njegovom integritetu. I ja ponavljam ono što je istakao gospodin Murphy - da su nalazi Žalbenog veća zaista na istoj tački kao i nalazi savetodavnog mišljenja, i to se nalazi na stranici broj 19, gde Žalbeno veće navodi da oni smatraju da takav sukob interesa postoji.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine Tieger.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MOLOTO: Mogu li i vama da sugerišem, gospodine Prodanoviću, da u slučaju da imate nešto da kažete to učinite u pisanom podnesku, ukoliko imate i dalje da kažete nešto o ovom pitanju?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Mi ćemo naravno iskoristiti priliku da se očitujemo pismenim putem, ali s obzirom da ste pitali generalno – to se pitanje odnosi i na nas: Šta u slučaju... kako treba odvjetnik postupiti kada njegova Disciplinska komisija... Disciplinsko vijeće utvrdi da postoji potencijalni konflikt interesa. Nama je tu pitanje vrlo jasno – treba izaći iz Obrane ukoliko se slaže s tim mišljenjem. Međutim, mi smatramo da je to mišljenje bazirano na nepoznavanju činjenica u predmetu i da je u bitnom...

SUDIJA MOLOTO: Ali...

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Dopustite mi par riječi. Samo par riječi, ostalo ću pismeno elaborirati... i da je u bitnom zaključak o načinu mogućeg razrješavanja potencijalnog konflikta interesa upravo plod ove... nepoznavanja činjenica. Ja ukazujem na bitnu distinkciju u odredbi... odnosno u rješidbi Žalbenog vijeća od 25. desetog (oktobra) kojom konstatira da postoji eventualni mogući budući konflikt interesa, ali i načini njegovog razrješavanja. I upravo smo mi rukovodeći se mišljenjem Žalbenog vijeća poslali izjave o pristanku i gospodina Ademija, koji je svjedok u ovom predmetu, a optužen je u potpuno drugom predmetu koji je se dogodio dvije godine ranije, i nema nikakve veze s ovim predmetom. I postoji ova druga varijanta o kojoj sada neću ni govoriti. Dakle, razlika između načina razrješavanja ovog mogućeg konflikta interesa između Žalbenog vijeća i Disciplinskog vijeća je krucijalno različita.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Prodanoviću, uzeli ste više vremena nego što sam mislio. Da li imate nešto protiv da vas prekinem...

ADVOKAT PRODANOVIĆ: U redu.

SUDIJA MOLOTO: Ukoliko imate još nešto da kažete, mogu li da vam sugerišem da to dostavite napismeno?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Vrlo rado. Hvala.

SUDIJA MOLOTO: Predlažem svima koji žele nešto da dodaju, da to učine pisanim podneskom u sledeća tri dana, do srede sledeće sedmice, drugim rečima. Daću vam tri radna dana. Hvala vam puno. Sada ćemo ostaviti po strani ovo pitanje. Sledeća tačka dnevnog reda je, ili možda nije... ostali možda žele, a možda i ne tome da prisustvuju. I ukoliko žele da odu, mogu to da učine, a ukoliko žele da ostanu – dobrodošli su. Ovo je pitanje koje se tiče poštovanja uslova privremenog puštanja na slobodu. Oni koji žele sada da odu, mogu to da učine.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Uz dužno poštovanje, to želimo da učinimo.

SUDIJA MOLOTO: Slobodni ste to da uradite, gospodine Kehoe i gospodine Mišetiću. Hvala vam puno, gospodine Karnavas i gospodine Murphy. Pretresno veće želi da se zahvali na odvojenom vremenu, posebno gospodinu Karnavas i gospodinu Murphyju. Ne znam da li postoji dogovor oko prevoza generala Gotovine, ali ukoliko on želi da ode, slobodan je to da uradi - ukoliko postoji mogućnost za njegov poseban transport. Ja o tome ne znam, ali on ne mora da ostane.

ADVOKAT KEHOE: Mi bismo želeli da iskoristimo ovu priliku i da razgovaramo sa generalom ispred sudnice, ukoliko je to moguće? Ukoliko je moguće, mogli bismo da odemo u...

prevodioci: U transkriptu se neće naći ono što zastupnik govori jer mikrofoni nisu uključeni.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja samo želim da iskoristim priliku. Mislim da će se oni verovatno svi zajedno vratiti, ali mi želimo da porazgovaramo par minuta sa generalom pre nego što se završi sednica.

SUDIJA MOLOTO: Ne mogu da vam na to odgovorim ni sa da, ni sa ne. Mislim da to trebate da dogovorite sa službama sigurnosti.

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Samo sam zaboravio da kažem da i gospodin Markač može da ide ukoliko... Postoji nalog koji je upravo zaveden u spis na osnovu koga se general Markač ponovo pušta na privremenu slobodu. Da li čujete ovo, gospodine Šeparoviću?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Ispričavam se, časni Sude, nisam čuo.

SUDIJA MOLOTO: Upravo sam rekao da je dostavljena odluka u kojoj piše da se general Markač ponovo pušta na privremenu slobodu, mislim od sutra. U redu? Hvala vam puno. Dakle, njemu je takođe...

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Hvala vam.

SUDIJA MOLOTO: ...dozvoljeno da napusti sudnicu, ukoliko on to želi. Može da sačeka ispred, osim ako ne želi da ostane da sluša?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Hvala vam.

SUDIJA MOLOTO: Napravićemo sada kratku pauzu kako bi obezbeđenje moglo da isprati ljude iz sudnice. Vraćamo se odmah. Sud prekida sa radom.

(pauza)

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Prodanoviću, Pretresno veće bi želelo da čuje od vas kada bismo trebali da pređemo na privatnu sednicu, a takođe i od ostalih, od Tužilaštva. Ovo pitanje proizlazi iz toga što ste dostavili podnesak u poverljivom obliku, pa nas zanima da li bi trebalo da pređemo na privatnu sednicu kako bi razgovarali o ovom pitanju?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Nije potrebno.

SUDIJA MOLOTO: U redu onda. Nastavljamo rad na otvorenoj sednici, i zamoliću sudiju Oriea da nas uvede u diskusiju.

SUDIJA ORIE: Da. Želeo bih da postavim nekoliko pitanja i zastupnicima, ali i gospodinu Čermaku. Sada se nalazi dosta udaljen, ali ćemo pokušati da vidimo... možemo da radimo i sa te udaljenosti, gospodine Čermak, ili bi možda... Pozvao bih vas kasnije da sednete ovde, ukoliko bude potrebno. Želeo bih u stvari da razjasnimo nekoliko činjeničnih pitanja, koja su proistekla iz dostavljenih podnesaka. Vi znate da sada govorimo o tri događaja: jedan je ručak 29. decembra, novogodišnji doček 31. decembra, i događaj od 4. januara ove godine, a to je bila skijaško takmičenje, za šta je sugerisano da ste u tim prilikama možda narušili uslove vašeg privremenog puštanja na slobodu. Prvo pitanje. Ne znam da li da se obratim vama, gospodine Čermak, ili vašem zastupniku, ali se ono javlja iz podnesaka - da bi sve aktivnosti vezane uz poslovnu delatnost trebalo da budu dozvoljene prema uslovima privremenog puštanja na slobodu. Da li je to stav Odbrane? A Odbrana su i zastupnik i optuženi?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Da li se sećate koji su tačno uslovi postavljeni za privremeno puštanje na slobodu gospodina Čermaka? Možete li da nam kažete gde ste vi pronašli da je gospodinu Čermaku dozvoljeno da prisustvuje bilo kom poslovnom susretu. Gde to piše? Mislim, da li možete... koji su bili uslovi? Kako su oni formulisani?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Uvjeti... uvjeti iz aneksa odluke, znači dopunske odluke je bio da može odlaziti na posao u Zagreb u vremenu od 7.00 do 19.00 sati radnim danom.

SUDIJA ORIE: Da, radnim danima. Mogao je da ide u svoje poslovne prostorije, da. A da li to znači da je mogao da odlazi takođe i u restoran, ako vi...

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Mi smo tako to protumačili. To jeste malo ekstenzivno tumačenje, ako smijem reći. On je vrlo rijetko uopće išao u Zagreb, jer je svoj poslovni prostor u biti pre... prebacio još na osnovu prve odluke u Krapinske Toplice, gdje prebiva. A ova činjenica da je u ovom slučaju otišao na...

SUDIJA ORIE: Ja ne... ja ne...

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Dobro. *Okay.*

SUDIJA ORIE: Ja vas ne pozivam u ovom trenutku da govorite o tome. Želim da vam postavim nekoliko pitanja. Rekli ste da je već preselio svoj posao u Krapinske Toplice, ali je ipak...

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Većim dijelom.

SUDIJA ORIE: Bez obzira na to, on je tražio da može da odlazi na svoj posao u Zagreb. Vi ste rekli da za to... da za to gotovo nije bilo potrebe, zar nije tako?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Tako je.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Ne, ne. Nisam rekao da nije bilo potrebe, nego da je išao rjeđe. Možete pogledati ovaj, šta sam rekao točno.

SUDIJA ORIE: Da. Sada, njemu je bilo dopušteno da napusti područje svog stambenog objekta u Krapinskim Toplicama i da oputuje do sedišta i nazad jednog preduzeća, koje se nalazi na tačno određenoj adresi u Zagrebu, u ulici Marićevoj broj 65. Da li vam vaše tumačenje putovanja sa tačne adrese gde živite na tačnu adresu poslovnog prostora dopušta da idete i na bilo koji drugi posao između toga?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Mi smo tako mislili. No, očito na temelju vašeg pitanja zaključujem da smo krivo mislili.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda ću sledeće pitanje da uputim gospodinu Čermaku. Vi ste prisustvovali rođendanskom ručku 29. decembra vašeg poslovnog partnera u Zagrebu. Možete li da nam kažete kolika je bila udaljenost između tog restorana i poslovnog prostora gde ste vi radili?

OPTUŽENI ČERMAK: Časni Sude, ja sam samo navratio na rođendan poslovnog partnera i prijatelja nakon odlaska sa posla. To je bilo oko 14.00 sati i...

SUDIJA ORIE: Gospodine... gospodine Čermak

OPTUŽENI ČERMAK: Da, ispričavam se.

SUDIJA ORIE: Ja sam vas pitao za udaljenost?

OPTUŽENI ČERMAK: Udaljenost je možda... tisuću metara.

SUDIJA ORIE: Ne znam da li ste vi to videli, ali objavljena je jedna slika sa tog ručka gde vi sedite za stolom. Da li ste videli tu sliku?

OPTUŽENI ČERMAK: Jesam, vidio sam tu sliku. Ja sam došao njemu čestitat' rođendan. Popili smo jedno piće, i supruga i ja smo otišli kući. Bio sam u kući u...

SUDIJA ORIE: Mogu li...

OPTUŽENI ČERMAK: Ispričavam se.

SUDIJA ORIE: Da. Možda nas to dovodi do sledećeg pitanja. Na toj slici jedna osoba stoji, a žena sedi pored vas. Da li je to vaša žena, ili...

OPTUŽENI ČERMAK: Da, to je moja supruga. Ona je bila na rođendanu kod mog prijatelja.

SUDIJA ORIE: Da. Moje sledeće pitanje se sada odnosi na doček Nove godine. U podnesku stoji da je to bilo izvan radnog vremena. Da li možete da nam kažete od kog do kog vremena ste bili prisutni na tom dočeku Nove godine?

OPTUŽENI ČERMAK: Prisustvovao sam na dočeku Nove godine, ako mi točno tražite vrijeme od... devet navečer do jedan u noći.

SUDIJA ORIE: Da. Hvala vam na tom odgovoru. Rekli ste da je to bilo izvan radnog vremena. Kog je dana bila ta novogodišnja proslava? Da li je to bio radni dan? Da li je to bilo tokom vikenda?

OPTUŽENI ČERMAK: Nova godina je padala pod vikendom.

SUDIJA ORIE: Da. Ali uslovi precizno navode da vam nije dozvoljeno, kako tu piše "subotom ili nedeljom". Možete li da nam kažete: zbog čega ste smatrali da je prihvatljivo da odete u Zagreb izvan radnog vremena, i to na dan koji je posebno isključen iz povlastica koje ste imali?

OPTUŽENI ČERMAK: Šta da vam kažem? Pogrešio sam, časni Sude. Bio je to moj jedan nesmotren postupak, ali iz... jedne potrebe da se vidim sa prijateljima i poslovnim partnerima, a koji su neki iz inozemstva, a znajući da ću ići uskoro u Hag, a i radi posla. Ja inače zapošljam oko šest stotina ljudi. Odgovoran sam i za njihovu i za svoju egzistenciju. A pošto se ne radi samo o uredu, jednostavno, imao sam potrebu videti te ljude. I nije mi bilo u namjeri... namjeri... nije mi bila namjera dovesti u pitanje odluke Suda niti ugled i vjerodostojnost Tribunala u cjelini. I ako mi dozvolite, rekao bih par riječi?

SUDIJA ORIE: Pre nego što vam pružim priliku za to, ja za vas imam još nekoliko pitanja. Treći događaj je bio na skijaškoj trci. Video sam podneske vašeg zastupnika kao i podneske Vlade Hrvatske. Postoji tu nekoliko stvari koje se neznatno razlikuju u

jednom, u odnosu na drugi podnesak. Gospodine Čermak, jedna od stvari koja se razlikuje u podnesku Vlade, ja ne znam da li je to različito, ali vi kažete da su padine na kojoj su održani ti događaji na strani Hrvatskog zagorja i da je to nekoliko kilometara udaljeno od vaše kuće, a Vlada navodi da se događaj odigrao u blizini vašeg registrovanog boravišta, na nešto više od pet kilometara udaljenosti od vaše kuće. Dakle, ja vidim "nešto više od pet kilometara" i vidim "nekoliko kilometara". Šta je tu tačno?

OPTUŽENI ČERMAK: Više od pet kilometara, ali sa zagorske strane i blizu moje kuće, blizu mog mjesta boravka.

SUDIJA ORIE: Koliko bi to kilometara bilo vozilom?

OPTUŽENI ČERMAK: Koliko bi kilometara? Do početka staze u Bistri, to bi bilo jedno... pa ima tu desetak... oko desetak i nešto kilometara. Deset, dvanaest, tu negde.

SUDIJA ORIE: Ne. Ja vas pitam o mestu gde ste se vi nalazili, o Sljemenu, ako sam razumeo, gde ste vi povezli sina i suprugu. Od tog mesta do vaše kuće, koliko ima kilometara vozilom?

OPTUŽENI ČERMAK: Od tog mjesta do... ja kad sam išao u Zagreb sa posla, ja sam se dogovorio sa suprugom da poku... da... da povedem nju i sina i da krenemo... da krenemo kući u Zagorje. Jer često koristi... više puta koristim taj put za odlazak u Zagreb preko Sljemena, jer je to put kojim ima puno manje gužve do moje kuće... od moje kuće do... do Zagreba.

SUDIJA ORIE: Gospodine, gospodine, gospodine...

OPTUŽENI ČERMAK: Ispričavam se. Htio sam pojasniti šire, ali... odgovaraću direktno na vaše pitanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Čermak, molim vas da prvo odgovorite na moja pitanja. Moje je pitanje bilo kolika je udaljenost od Sljemena do vaše kuće, ukoliko idete vozilom?

OPTUŽENI ČERMAK: Od Sljemena do moje kuće ako idem automobilom je... oko petnaestak kilometara.

SUDIJA ORIE: Petnaestak kilometara? U redu. Mogu li da vas pozovem da sednete ovde ispred grafoskopa kako bi to onda mogli da pogledamo. Molim vas da to stavite na grafoskop. Da. Gospodine Čermak, ja sam se poslužio nekim informacijama dostupnim javnosti, i pronašao sam jednu mapu koja ima i skalu, i ja sam to onda reprodukovao na ovoj karti. Pokušao sam da povučem crtu između onoga gde piše Sljeme, i to otprilike u smeru vaše kuće, na osnovu onoga što sam našao u dokumentima. Ako gledamo vazdušnom linijom, pokažite nam prvo gde se nalazi vaša kuća? Uzmite olovku, kako bi to mogli svi da vidimo na ekranu.

OPTUŽENI ČERMAK: Da, da. Ovdje.

SUDIJA ORIE: Da. Vazdušnom linijom, to je znači po ovoj karti više od 20 kilometara, a to bi onda značilo da je putem to i znatno duže, zar ne?

OPTUŽENI ČERMAK: Časni Sude, kad ste me pitali koliko ima od moje kuće do Sljemena, ja sam rekao da ima 15 kilometara, ja nisam rekao do vrha Sljemena, ja sam rekao do rubne... do rubnih linija ovih obronaka Sljemena. Jer od mojih Krapinskih Toplica dolaze Stubičke Toplice, i od Stubičkih Toplica kreću odmah obronci Sljemena. A ja sam preko Sljemena išao... preko Sljemena mogu u Zagreb. To je... to je cesta jedna. Ja sam rekao do obronka Sljemena kad dođem: Krapinske Toplice, Stubičke Toplice, i odmah počinju obronci Sljemena.

SUDIJA ORIE: Da, to razumem. A sada vas molim da nam pokažete gde su se nalazili gledaoci na toj skijaškoj trci. Gde se na ovoj karti vidi mesto gde su ljudi posmatrali događaj?

OPTUŽENI ČERMAK: Teško je na ovoj karti ovaj, pokazati, jer karta nema konture, preseke. Ali staza, sljemenska staza gleda na zagorsku stranu, upravo prema Krapinskim i Stubičkim Toplicama gdje ja stanujem, i to je sve na području moje županije. Staza, staza... ne znam sad da li je to tu, da li je tu... ali staza točno pada na... na ovu stranu. To je jedno mjesto gdje ide: Stubičke Toplice, Bistra, i staza je na zagorsku... na zagorsku stranu Sljemena. Nije na zagrebačkoj strani Sljemena, nego je... nije na zagrebačkoj strani Sljemena, nego je na zagorskoj strani Sljemena. I staza se iz cijelog Zagorja ova vidi, ne?

SUDIJA ORIE: Vi ste sada rekli... i vidim takođe i razliku onoga što piše u podnesku vašeg zastupnika i onoga u podnesku Vlade. Vaš zastupnik navodi da ste vi često išli tim putem kako bi izbegli prometne gužve, a Vlada navodi da ste vi često išli tim putem kako bi izbegli prometne gužve i da ste to učinili i toga dana. Da li je... koji je od ova dva tačan?

OPTUŽENI ČERMAK: Nema, pa nema... isto... Ja sam, ja sam povremeno... ja, ja sam od sve ovaj... dvije godine, ja sam jako rijetko išao u Zagreb, jer sam većinu svog poslovanja prebacio u Krapinske Toplice. I povremeno, par puta sam išao i tom cestom, jer ta cesta nam je... isto jedna cesta kojom mogu doći u Zagreb, do posla, i nikakvih problema ne vidim u tome.

SUDIJA ORIE: Da. U redu. Moram da napravim ispravku. Vi ste rekli "povremeno". Da li ste vi i toga dana želeli da izbegnete prometnu gužvu i zbog toga krenuli tim putem?

OPTUŽENI ČERMAK: Nisam, nego sam se dogovorio, jer supruga je sa sinom bila na skijanju. Moj... moje dijete od 10 godina se inače bavi skijanjem, i to je jedina skijaška utrka koja se od... ovaj, odvija u Hrvatskoj. I moja žena je za ljubav mojeg djeteta kojeg nikad, nikuda ne mogu odvest' od kad mi se događa ovo sa Hagom i sa Haškim sudom. On je isto taoc dvorca... on je isto taoc kuće u kojoj živimo, i jednostavno sam rekao: "Evo, kad dođem, doći ću po vas, pa ćemo otić' kući, nek mali ovaj... bude gore, jer on ovaj... obožava taj sport. I nisam smatrao stvarno, časni Sude,

tol'ke godine surađujem pozitivno sa ovim Sudom, cijenim ovu instituciju. Ni najmanja namjera mi nije bila...

SUDIJA ORIE: Vi niste imali prilike da ga povedete sa sobom prethodnih godina?

OPTUŽENI ČERMAK: Ranijih godina ga nisam mogao povesti na skijanje, jer ovo skijalište na Sljemenu je završeno prije dve godine. Ovo je druga sezona kada je Hrvatska i grad Zagreb dobio licencu za jednu takvu utrku. Meni je stvarno žao...

SUDIJA ORIE: To još uvek ostavlja mogućnost da ste ga vodili tamo na primer prethodne godine?

OPTUŽENI ČERMAK: Prethodne godine je on išao na skijanje. Imao je učitelja skijanja, imao je učitelja skijanja i... i ovaj... skijao je na toj stazi.

SUDIJA ORIE: Govorim o tom istom događaju godinu dana ranije. Da li ste ga vi vodili tada tamo ili ste vi tamo bili godinu dana pre?

OPTUŽENI ČERMAK: Da, da. Na istu utrku ovaj, smo bili godinu dana ranije. Odveo sam na tu utrku da je pogleda. Isto smo bili samo na prvom laufu, i to je sve bilo isto do 17.00 sati. Isti čas smo onda posle prvog laufa išli kući... Ali nisam smatrao to prestupom, jer je to na području moje županije, mojeg mjesta... gdje se mogu kretati. Nisam izlazio, nisam izlazio iz mesta svoje županije i grada Zagreba niti jednog centimetra.

SUDIJA ORIE: Da li se sećate šta tačno piše u uslovima za vaše puštanje na slobodu – da morate da ostanete unutar vašeg boravišta, vašeg doma, a ne u čitavom području koje se prostire na desetine kilometara?

OPTUŽENI ČERMAK: Meni kada je policija rekla za kretanje, ona... policija mi uvek govori "županija", jer naše mjesto je mjesto od pet tisuća stanovnika, to je malo mjesto, to je... to su toplice miner... ovaj, termalna voda, bolnica i tako dalje, i u samom mjestu momemu nema policijske stanice. Policijska stanica za to područje je Zabok. I uvijek je bilo reči da na tom prostoru, da se mogu kretati. Ja se stvarno nisam kretao nigde, stvarno nisam kršio uvjete ovog Suda...

SUDIJA ORIE: Gospodine Čermak, sada mi recite šta se tačno dogodilo tog dana. Odvezli ste sina i suprugu na Sljeme gde se odigravao taj događaj?

OPTUŽENI ČERMAK: Mi smo se dogorili da ćemo se naći gore na Sljemenu, jer je ona bila sa sinom gore na Sljemenu. Ja sam došao gore, pogledali smo... pogledali smo... pogledali smo jednu trku.

SUDIJA ORIE: Kako je ona stigla tamo, autom?

OPTUŽENI ČERMAK: Ona je došla tamo automobilom. Imali su organizirani prijevoz i došli su gore. Ja sam došao ovaj... za njima. Kasnije sam znao da su gore.

SUDIJA ORIE: Da. A da li ste na neki način specijalno organizovali vaš dolazak tamo? Da li ste išli svojim autom?

OPTUŽENI ČERMAK: Mi smo ovaj... pošto ja, ovaj... stvarno znam ovaj... ljude i to, mi smo... moj automobil je ostalo... ostao na parkiralištu dole na Bistri. Mi smo se preveli, ja sam se preveo sa jednom limuzinom od službe grada Zagreba do gore, do skijališta... i poveo sam ženu natrag do automobila, i sa... sa parkirališta u donjoj Bistri smo krenuli kući. I nismo... nisam bio gore na Sljemenu dulje od sat vremena.

SUDIJA ORIE: A vaša žena – rekli ste da je vaša supruga došla svojim autom. Kada ste sve to dogovorili? Da li je to...

OPTUŽENI ČERMAK: Nisam spomenuo da je moja supruga tamo došla automobilom. To ste me sada prvi puta pitali. Ja sam rekao da sam ja došao po svoju suprugu, jer sam išao iz Zagreba.

SUDIJA ORIE: Oh, oprostite.

OPTUŽENI ČERMAK: I da smo to učinili zbog svojeg desetogodišnjeg sina, a velim da je to stvarno ta moja Zagorska županija.

SUDIJA ORIE: Ne mogu da proverim šta ste tačno rekli o tome kako je vaša žena stigla gore, jer moj kompjuter u ovom trenutku ne radi.

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, to je na strani broj 70...

SUDIJA ORIE: Da, ali problem je u mom kompjuteru. Da, sada je u redu. Dozvolite mi da... završićemo uskoro. Dakle, vi tamo niste otišli svojim autom. I vi ste, kako bi njih povezli, ostavili negde vaš auto u... u dolini?

OPTUŽENI ČERMAK: Na parkiralištu.

SUDIJA ORIE: Znači, ono što je nama rečeno da ste išli njih da povezete, nije tačna verzija onoga što se dogodilo, zar ne, jer ste se vi u stvari njima pridružili... ako sam ja... da. Gospodine Prodanoviću?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Časni Sude, sa svim poštovanjem – ja ne vidim razliku između onoga što smo mi napisali i što vi sada pitate. A on je pokupio njih, fizički nije mogao doći sa autom do vrha, otišao je drugim autom, posjeo ih je u auto i vratio se kući. Ne vidim gdje je tu problem? Osim toga, rekao je da je njegova žena sa organiziranim prevozom otišla na vrh Sljemena... sa transportom.

SUDIJA ORIE: Ali, kada ste im se pridružili, da li ste... kada ste im se pridružili, da li ste tada koristili vaš auto ili... rekli ste da ste koristili transport koji vam je bio stavljen na raspolaganje?

OPTUŽENI ČERMAK: Ja sam rekao da sam ostavio svoj vlastiti automobil na parkiralište i da sam se preveo osobnim automobilom skupštine grada do... do... do

gore, do skijališta, da sam tamo došao po suprugu i po sina, da smo se vratili natrag, da smo sjeli u svoj auto i otišli smo kući. A to se sve nalazi na području moje županije, Zagorsko-Krapinske županije i u krugu ovoga dijela gdje meni i policija veli da se ja mogu kretati.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Ako smijem samo... ako smijem samo primjetiti, časnii Sude?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Parkiralište je na podnožju brda. S obzirom na veliki promet, bio je zak... bilo je zabranjeno ić' privatnim autima do vrha, jer je bio organiziran, to je kilometar, dva, gore uz brdo je vozio poseban transport. A on je sa svojim autom došao do podnožja brda, i od tamo je odvezao ženu i dijete kući.

OPTUŽENI ČERMAK: To je... to je Bistra, početak nacionalnog parka Sljeme.

SUDIJA ORIE: Proverio sam ono što ste rekli. Rekli ste da je tamo otišla autom i da je transport bio organizovan za njih. Tada sam verovatno napravio grešku, jer sam shvatio da je ona otišla svojim autom. Ali sada, ako je transport za njih bio organizovan, šta vas je onda navelo da odete tamo gde niste mogli da idete svojim autom i da koristite drugi prevoz, kako biste došli do njih, i sa njima se vratili do vašeg vozila?

OPTUŽENI ČERMAK: Navelo me je sudče to da odem po suprugu i po sina. Upravo sam vam bio rekao da moj sin obožava skijanje, da je trenirao skijanje. Iz ljubavi prema njemu sam otišao po njega gore da ih... da zajedno krenemo dole i da ih odvedem kući. Nisam, nisam bio ovaj na... na takmičenju do kraja. Pogledali smo par... dve, tri, trke. Ja sam ih odveo kući, jer sam im mogao osigurati transport da idu natrag. I čekao je moj auto dole na parkiralištu, i išli smo kući.

SUDIJA ORIE: To ste uradili i godinu dana pre? Da li sam to dobro razumeo?

OPTUŽENI ČERMAK: Prošle godine je bila slična situacija, ne sjećam se sad tačno. Znam da je ona... da su oni bili gore, i više puta i na skijanju, i da ovaj... su bili i na tom takmičenju, tačno, i da sam ja došao isto gore, na kratko.

SUDIJA ORIE: Da. Imam pitanje za vas, gospođo Sloković. Objavljena je u štampi vaša izjava u kojoj ste rekli da nije kršenje uslova o privremenom puštanju na slobodu to da gospodin Čermak odvede svoje dete na skijaški događaj. U izveštaju *HINA*-e se kaže da ste telefonski razgovarali, dali ste telefonski intervju, i da ste vi rekli... ukoliko želite to da vam pročitam, učiniću to?

ADVOKATICA SLOKOVIĆ: Nije potrebno, gospodine sudče. Ja jesam rekla tom prilikom da se gospodin Čermak ne nalazi u kućnom pritvoru, jer oni u stvari, *HINA* me je pitala da li postoje odredbe određene od strane Suda koje bi tražile od gospodina Čermaka da se drži kućnog pritvora, te da se nalazi isključivo na području Krapinskih

Toplica. Ja sam rekla, i ja mislim da to negdje, obzirom da se radi o telefonskom razgovoru, ne znam da li to može biti zabilježeno, rekla sam da jednostavno smatram da ta činjenica da on odvodi dijete sa skijanja ili u vrijeme... radno vrijeme odlazi na ručak, ili odlazi tim putem kući pa negdje stane, jednostavno ne smatram i nisam smatrala kršenjem ove... odredbe Suda. To može biti i naša greška, jer ja doista nikad nisam razmišljala o tome na način da je on morao biti i boraviti cijelo vrijeme u Zagrebu u poslovnim prostorijama, u četiri zida u Martičevoj bb. Prema tome, ako je pogriješio on, pogriješili smo i mi u mom... u shvaćanju te odluke. Mislim, to... po meni je ideja i *ratio* cijele te odluke da on bude na određenim mjestima, da on bude dostupan Sudu, i da se ne kreće bez... bez kontrole. Ono što se dogodilo u ova dva slučaja – svi su vezani uz Novu godinu i malo tog nekog blagdanskog raspoloženja, a sa idejom o nekom predstojećem suđenju koje ga je čekalo vrlo brzo – bilo je najavljeno da uskoro kreće. Možda je došlo malo do popuštanja pažnje, a i mi odvjetnici smo možda pogriješili, jer ga nismo upozorili da on u stvari ne smije napuštati prostorije Martičeve bb, gdje... gdje je on obavljao svoj posao.

SUDIJA ORIE: Ako u uslovima piše "ne u subotu i u nedelju", vi ste to protumačili tako da on nedeljom može da ide gde želi?

ADVOKATICA SLOKOVIĆ: Ne, naravno da ne. I naravno da to je bila greška, i to je bila pogreška gospodina Čermaka. Međutim, ja sam kad sam davala tu izjavu govorila o tome da on nije u kućnom pritvoru jer novine su interpretirale odluke koje su imale na način da se u stvari radi o kućnom pritvoru, te da on u stvari ne smije izlaziti iz svoje kuće.

SUDIJA ORIE: Da. Ali gospođo Sloković, zar u uslovima o privremenom puštanju na slobodu ne stoji da on mora ostati unutar svog doma, a to je njegova kuća, zar ne? To nije njegovo selo, njegovo područje, nije ta županija. Tu piše da boravi unutar svog boravišta, a to je njegova kuća, zar ne?

ADVOKATICA SLOKOVIĆ: Pa, ja ne znam. Ja mislim da tu postoji problem. Mi to nismo tako shvatili, doista. Ne pretjerujem i ne govorim neistinu. Mi kad smo smatrali da je u okviru prebiv... mi smo razmišljali da je u okviru mjesta njegovog prebivališta, a to prebivalište su Krapinske Toplice. Ne. U odluci piše - mjesto prebivališta. Možda je pogreška u tome kako mi smatramo, kako mi očitavamo tu odluku. Ali doista, mjesto prebivališta prema nama je mjesto gdje on živi, a ne kuća.

SUDIJA ORIE: Gospođo Sokolić...

ADVOKATICA SLOKOVIĆ: Sloković.

SUDIJA ORIE: Da, gospođo Sloković, a nenajavljene posete koje utvrđuju da li se on tamo nalazi, znači da oni trebaju da nenajavljeni obiđu celo selo ili čitavo područje kako bi utvrdili da li se on tamo nalazi? Jer, to je bio jedan od uslova iz prve odluke Žalbenog veća, gde stoji... kao i u drugoj odluci – da on mora dopustiti nenajavljene posete kako bi se utvrdila njegova prisutnost. Zar to ne znači da idete u nečiju kuću da utvrdite da li je on prisutan, a ne da putujete preko čitave oblasti kako bi videli da li je na skijaškom događaju, ili u restoranu, ili...

ADVOKATICA SLOKOVIĆ: U Krapinskim Toplicama ne možete puno putovati, jer radi se doista o vrlo malom mjestu, a on, kao što vam je rekao gospodin Čermak, on je boravio isključivo u svojoj kući, i premjestio je tamo svoj poslovni dio svog poslovnog ureda, radio je tamo, i u nekoliko navrata je otišao u Zagreb. Dakle, nakon donošenja...

OPTUŽENI ČERMAK: I svaki tjedan sam se javljao policiji u Zaboku.

ADVOKATICA SLOKOVIĆ: Nakon donošenja odluke o dozvoli kretanja u Zagreb, tek nakon toga je počeo uopće napuštati svoju kuću, jer je svoj posao organizirao unutar svoje kuće. A doista, možda se radi o nekom nesporazumu. Ja nisam shvatila da on ne smije izaći iz svoje kuće, odnosno, iz svoje poslovne prostorije u Martićevoj bb.

OPTUŽENI ČERMAK: Časni Sude, mogu se obratiti'?

SUDIJA ORIE: I vi želite nešto da kažete. Prevodioci kažu "svedok", ali radi se o gospodinu Čermaku.

OPTUŽENI ČERMAK: Želim reći, časni Sude, da sam znao da ja ne smijem izaći iz svoje kuće, budite uvjereni da ja iz svoje kuće ne bi izašao. Ja sam se svaki tjedan uredno javljao na policijsku stanicu u Zabok, koja je policijska stanica za našu županiju. Ako mi dozvolite, htio bih još reći, ako se mogu obratiti ovom časnom Sudu, da mi nije bila namjera dovesti u pitanje odluke Suda niti ugled i vjerodostojnost Tribunala u cjelini. Molio bi vas da ovaj moj nesmotren postupak Sudsko vijeće razmotri u kontekstu mog dosadašnjeg ponašanja i odnosa prema Sudu u posljednjih osam godina. Bio sam uvijek dostupan, poštivao sam Sud i surađivao sa istim. 1998. godine dao sam prvi iskaz istražiteljima kada su me svi napadali u to vrijeme, jer sam bio napadan i od politike i od medija da to nisam smio učiniti, jer je na snazi bila zabrana...

SUDIJA ORIE: Gospodine Čermak...

OPTUŽENI ČERMAK: Oprostite.

SUDIJA ORIE: Gospodine Čermak, vreme nam je na izmaku, a pitanje koje ste sada pokrenuli je u potpunosti obrađeno u podnesku vašeg zastupnika.

OPTUŽENI ČERMAK: Htio sam ja reći, časni Sude, svojim riječima i dodati još nešto, ako mi dopustite? Ako ne, jer stvarno sam se časno odnosio prema ovom Sudu od prvog dana.

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Časni Sude, jer može još samo jedan podatak?

OPTUŽENI ČERMAK: Kad mi ne dozvoljava, dobro.

ADVOKAT PRODANOVIĆ: S obzirom da je gospodin Čermak rekao da je išao u Zabok, to je bilo naravno prema odluci. Zabok je udaljen 10 kilometara od njegove kuće.

ADVOKATICA SLOKOVIĆ: Policija.

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Policijska stanica.

OPTUŽENI ČERMAK: 15 skoro, ne 10... 12...

ADVOKAT PRODANOVIĆ: 12, 13, kilometara. Evo...

OPTUŽENI ČERMAK: 12, 12, da. 12.

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Dakle, to je vrlo malo mjesto, i vi čim iz njega izađete, više niste u njemu. A nema sve institucije tamo da bi se moglo ovaj... funkcionirati bez da se negdje izađe. Zaista evo, i ja sam onda odgovoran za to, jer ja zaista nisam smatrao da on mora biti u četiri zida.

SUDIJA ORIE: Da. Ne mislim da se gospodinu Čermaku sada osporava to što se javio u Zabok kada je to bilo potrebno. Ističe nam vreme. Već smo premašili 30 minuta, i...

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Ne. Ja samo pokušavam ilustrirati situaciju. Dakle, da se radi o malom mjestu – kad izađete, morate ići malo izvan njega.

(Pretrեսno veće se savetuje)

OPTUŽENI ČERMAK: Časni Sude, da li mogu dobiti dvije minute da kažem još nešto?... Časni Sude, da li mogu dobiti dvije minute samo da kažem, evo, kao čovjek... nešto?

SUDIJA MOLOTO: Možete.

OPTUŽENI ČERMAK: Htio sam vam samo objasniti da sam stvarno u vrijeme od osam... u ovih osam godina od početka surađivao sa Sudom, da sam bio napadan da to nisam smio učiniti, da su me napadali i mediji i politika, da sam ja unatoč svega toga poštujući zakon, ustavni zakon sa Haškim sudom obavio i prve kontakte, prve nakon intervju. Nakon toga sam još dao tri iskaza Sudu, dobrovoljno sam se predao Sudu odmah po objavi Optužnice... Znači, unatoč tome, učinio sam... poštujući Ustav i zakon Republike Hrvatske o Haškom sudu. Nakon toga, dao sam još tri iskaza istražiteljima Suda. Dobrovoljno sam se predao Sudu odmah po objavi Optužnice. Od 2004. godine, nakon privremenog puštanja na slobodu, u potpunosti sam ispunjavao sve naložene mi uvjete od strane Suda. O tome postoji i relevantni izvještaj hrvatske vlade i policije kojima sam se uredno javljao svaki... svaki tjedan. Takovim svojim ponašanjem pokazao sam da sam poštivao sve odluke, tako i samo instituciju Tribunala. Časni Sude, molim vas, smatram da se ovaj izolirani događaj ne može tretirati kao moje nepoštivanje Suda, već kao nesmotreno postupanje u jednoj izuzetnoj situaciji i atmosferi koja je bila za Novu godinu. I ovo što sam svoje dijete odveo u... u okviru svoje županije. Časni Sude, još jednom ističem da mi je zbog toga žao i da ću se i dalje pridržavati svih naloga Suda. I stvarno mi oprostite k'o čovjeku. Nisam imao... da sam znao da moram biti u kući, bio bi u kući. Bilo bi... bilo bi stvarno tragedija da ja koji

sam sa područja Hrvatske i Jugoslavije stvarno kontaktirao sa Sudom i... imao sve dužno poštovanje prema Sudu – da mi se... da mi se ovo tretira kao nepoštivanje Suda, to... to... to stvarno ne stoji. Jer, moja greška je bila, priznajem, ali stvarno mi je žao, ne?

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam, gospodine Čermak. Zamolio bih sada prevodioce i sve druge da nam oprostite. Potrebno nam je dva ili tri minuta, i onda ćemo se vratiti. Sud prekida sa radom.

(pauza)

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam. Pretresno veće nije u prilici da danas donese konačnu odluku o ovom pitanju. Kao rezultat toga, suspenzija privremenog puštanja na slobodu ostaje na snazi, a Pretresno veće će se sastati ponovo sledeće nedelje kako bi razmotrilo ovo pitanje. U međuvremenu, optuženi će ostati u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenh nacija sve dok o ovom pitanju ne bude bilo odlučeno sledeće nedelje. Sud sada prekida sa radom.

Statusna konferencija je završena u 19.39 h.

